

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

**TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
ENCIK ZULKAFLY BIN PANDAK BEDIN MENGENAI SEJARAH HIDUP BELIAU
SEBAGAI PENGUSAHA LABU SAYONG**

NURUL YUHANIS BINTI AZMI

2015125535

NURUL IDAYU BINTI MOHD SOBRY

2015182393

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT

SEMESTER 05 (MAC 2017 – JULAI 2017)

KANDUNGAN

Abstrak.....	I
Penghargaan.....	II
Senarai singkatan.....	III
Biodata penemubual pertama.....	1
Biodata penemubual kedua.....	2
Biodata tokoh.....	3
Pengenalan.....	4-5
●jektif penyelidikan.....	6
Kajian literatur.....	7
Transkrip temubual.....	8-55
Log temubual.....	56
Indeks.....	57
Rujukan.....	58-67
Rumusan.....	68

ABSTRAK

ABSTRAK

Labu sayong merupakan salah satu bahan yang boleh digunakan dengan pelbagai cara. Antaranya fungsi labu sayong ialah boleh dijadikan bahan perhiasan atau bekas minuman. Seperti penduduk Negeri Perak, mereka akan menjadikan labu sayong sebagai bekas minuman kerana mereka berpendapat bahawa labu sayong dapat menjadikan air tersebut lebih berkhasiat dan sejuk jika dibandingkan dengan bekas minuman yang lain. Perusahaan labu sayong menjadi semakin popular disebabkan oleh permintaan ramai pelanggan. Zulkafly bin Pandak Bedin gemar mengusahakan labu sayong ini sejak kecil kerana perusahaan ini merupakan perusahaan turun-temurun dari keluarga beliau sendiri. Oleh itu, terdapat pelbagai factor yang menyebabkan beliau telah dianugerahkan gelaran Tokoh Adiguru Kraf 2013.

KATA KUNCI

Labu sayong, pengusaha labu sayong, kraftangan, Tokoh Adiguru Kraf

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Pertama sekali, kami ingin berterima kasih kepada pensyarah kami, Dr Azree bin Ahmad di atas tunjuk ajar serta nasihat yang diberikan. Selain itu, kami ingin berterima kasih kepada pihak Perpustakaan Sultan Badlishah, UiTM Kedah kerana telah menyediakan persekitaran dan fasiliti serta sumber yang baik dalam proses menyiapkan tugas ini. Kami juga ingin mengucapkan terima kasih kepada pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, UiTM kerana menawarkan kursus Oral Documentation (IMR604). Ianya telah memberi kami peluang dan kesempatan untuk menemu bual Tokoh Adiguru Kraf 2013 ini. Tidak lupa juga kepada Encik Zulkafly bin Pandak Bedin kerana telah memberi kerjasama yang baik untuk ditemu bual dan beliau juga telah bersungguh-sungguh membantu kami dalam menyiapkan tugas sejarah lisan ini. Akhir sekali, ribuan terima kasih kami ucapkan kepada keluarga kami yang banyak membantu kami dalam proses menyiapkan tugas ini di atas sokongan yang telah diberikan. Tanpa bantuan daripada mereka yang disebut di atas, kami mungkin akan melalui pelbagai halangan semasa menyiapkan tugas ini.

SENARAI SINGKATAN

SENARAI SINGKATAN

KP	Ketua Pengarah
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
UiTM	Universiti Teknologi MARA
RTM	Radio Televisyen Malaysia
MARA	Majlis Amanah Rakyat
RELA	Jabatan Sukarelawan Malaysia
RM	Ringgit Malaysia
SIRIM	Scientific and Industrial Research Institute of Malaysia
PKNP	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak
KPI	Key Performance Indicator
KL	Kuala Lumpur

**BIODATA
PENEMUBUAL
PERTAMA**

BIODATA PENEMUBUAL PERTAMA

Nama Penuh : Nurul Idayu Binti Mohd Sobry

No Matrik : 2015182793

Tarikh Lahir :

Tempat Lahir : Hospital Yan

Asal : Kedah

Fakulti : Pengurusan Maklumat

Program : Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Perpustakaan
(Semester 5)

Universiti : UiTM Merbok Kedah

No Telefon :

**BIODATA
PENEMUBUAL
KEDUA**

BIODATA PENEMUBUAL KEDUA

Nama Penuh : Nurul Yuhanis Binti Azmi

No Matrik : 2015125535

Tarikh Lahir :

Tempat Lahir : Hospital Besar Alor Setar

Asal : Kedah

Fakulti : Pengurusan Maklumat

Program : Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Perpustakaan
(Semester 5)

Universiti : UiTM Merbok Kedah

No Telefon :

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama Penuh : Zulkafly bin Pandak Bedin
Nama Samaran : Cikgu Nor
Tarikh Lahir :
Tempat Lahir :
Alamat :

No Telefon :
Emel : -
Jantina : Lelaki
Bangsa : Melayu
Profesion : Seni tembikar Labu sayong
Bidang : Kraf Tembikar
Tahap Pendidikan : Darjah 6

PENGENALAN

PENGENALAN

Sejarah lisan adalah satu kaedah atau cara mengumpul, mencari, memelihara sejarah dengan menemubual dan merakam cara hidup, pengalaman serta sejarah sesuatu peristiwa yang lepas secara lisan. Ini merupakan salah satu cara atau kaedah lama yang asih diguna pakai sehingga ke hari ini. Sejarah lisan merupakan satu kaedah yang digunakan dalam proses menyelidik bahan sejarah lama, mencatat dan menulis maklumat bersejarah yang penting, ianya mula dikenalkan pada tahun 1940. Sejarah lisan merupakan satu cara atau kaedah yang moden dalam mendokumentasi bahan dan peristiwa bersejarah dengan menggunakan proses temubual dan temuramah orang atau tokoh yang terlibat secara langsung dengan peristiwa-peristiwa bersejarah dan pernah menjadi saksi dalam sesuatu peristiwa dahulu.

Sejarah lisan ini dilakukan bagi memenuhi keperluan subjek dalam Oral History (IMR 604). Dengan adanya subjek sejarah lisan ini, ia dapat merapatkan jurang antara generasi yang lama dengan baharu. Secara kebiasaannya, generasi muda akan mencari bahan-bahan bersejarah bagi tujuan penyelidikan dan pembelajaran. Dengan mengumpul maklumat hasil daripada sejarah lisan ini, ianya dapat guru, pensyarah, badan-badan akademik dan ilmiah bagi tujuan kajian dan penyelidikan dalam memenuhi kehendak pengajaran dan pembelajaran mereka. Sejarah lisan juga merupakan satu kaedah yang lebih tepat dan boleh digunakan dalam proses pencarian maklumat. Hal ini disebabkan oleh pencarian bahan maklumat dalam Internet tidaklah setepat sejarah lisan kerana kita secara langsung menemubual orang yang berkaitan untuk menyebarkan maklumat.

Kita semua tahu bahawa tanpa adiguru kraf sudah semestinya kesenian kraf pada masa ini tidak dapat diwarisi oleh generasi pada masa ini. Kegemilangan kraf pada masa ini juga tidak akan sempurna tanpa sumbangan yang diberikan oleh pakar-pakar yang mahir dalam bidang ini. Selain kepakaran yang diberikan, cetusan ilmu yang diberikan oleh mereka juga merupakan peranan yang penting untuk memartabatkan kesenian kraf supaya tidak ditelan dek zaman. Kesenian kraf juga merangkumi keahra menganyam, menempa, mengukir, menenun dan sebagainya. Dengan ini, Kraftangan Malaysia telah mengambil langkah untuk melaksanakan Skim Adiguru Kraf yang bertujuan untuk memelihara dan memulihara kesenian serta kemahiran kraf ini supaya tidak pupus dan masih boleh dikenali pada masa akan datang. Oleh itu, Adiguru Kraf telah dikenalkan pada tahun 1987 untuk melantik tukang kraf yang mahir dalam pelbagai bidang kraf seni warisan.

Sebelum dilantik untuk menjadi Adiguru Kraf, seseorang itu mestilah mempunyai pengetahuan dan kemahiran yang tinggi dalam bidang kraf kepakarannya atau ahli di dalam seni kemahiran ketukangan, penciptaan, penggubahan produk dan pengeluaran barangan kraf warisan bangsa Malaysia. Hal ini disebabkan oleh mereka merupakan tonggak utama yang diberi penghormatan untuk mengekalkan tradisi kraf dari turun-temurun sehingga ke generasi akan datang.

Oleh itu, labu sayong merupakan salah satu kraf yang terkenal pada masa ini. Labu sayong juga merupakan sejenis bekas yang diperbuat daripada tanah liat untuk dijadikan bekas dan sebagainya. Labu sayong juga merupakan bekas yang digunakan untuk menyimpan air dan air tersebut boleh diminum.

OBJEKTIF PENYELIDIKAN

OBJEKTIF PENYELIDIKAN

Terdapat tiga objektif yang dikenal pasti untuk melakukan penyelidikan ini:

- **Untuk mengetahui latar belakang tokoh Adiguru Kraf**

Tujuan penyelidikan ini dilakukan adalah untuk mengetahui latar belakang tokoh Adiguru Kraf sehingga beliau dinobatkan sebagai tokoh tersebut.

- **Untuk menemu bual tokoh tentang perusahaan labu sayong**

Ini bermaksud penyelidikan ini akan dilakukan untuk mengetahui kejayaan perusahaan labu sayong yang dilakukan oleh Encik Zulkafly bin Pandak Bedin sehingga beliau bergelar tokoh Adiguru Kraf pada tahun 2013.

- **Untuk mengenal pasti bahawa beliau pernah mengalami kejatuhan dan sebagainya.**

Hal ini bermaksud semasa beliau menjalankan perusahaan labu sayong ini, pernahkah beliau berhadapan dengan kejatuhan sehingga menyebabkan beliau berputus asa dan sebagainya.

- **Untuk mengetahui pengalaman yang pernah dihadapi sebelum bergelar tokoh**

Hal ini bermaksud adakah beliau pernah berhadapan dengan apa sahaja pengalaman yang memberikan inspirasi untuk meneruskan perusahaan labu sayong ini. Pengalaman yang dihadapi adalah sama ada manis mahupun pahit.

**KAJIAN
LITERATUR**

KAJIAN LITERATUR

Kaedah yang digunakan untuk melakukan penyelidikan ini adalah melalui temu bual dan internet. Temu bual yang akan dijalankan adalah bertujuan untuk mengetahui serba sedikit tentang perusahaan labu sayong yang dijalankan oleh Encik Zulkafly bin Pandak Bedin. Seterusnya, temu bual bersama Encik Zulkafly bin Pandak Bedin juga merangkumi pengalaman manis atau pahit yang pernah dihadapi oleh beliau sebelum diberi gelaran tokoh Adiguru Kraf 2013. Selain itu, kaedah penyelidikan yang digunakan adalah melalui internet. Terdapat pelbagai maklumat mengenai Encik Zulkafly bin Pandak Bedin telah didapati di Internet. Kami telah mengenal pasti serba sedikit butiran peribadi beliau sebelum pergi untuk melakukan penyelidikan di tempat perusahaan labu sayong tersebut.

TRANSKRIP TEMUBUAL

TRANSKRIP TEMUBUAL

Assalamualaikum dan selamat petang. Rakaman ini telah diadakan diantara kerjasama Encik Zulkafly bin Pandak Bedin pada 2 Mei 2017 jam 4.00 petang bertempat di

bertajuk transkrip

pencapaian tokoh dalam bidang seni seramik labu sayong. Rakaman secara lisan ini bertujuan untuk memenuhi keperluan subjek IMR604 yang dajar oleh Dr Azree bin Ahmad. Selain itu, tujuan rakaman ini dibuat untuk membolehkan tokoh ini berkongsi pengalaman kepada generasi akan datang. Transkrip ini dijayakan oleh pelajar yang bernama Nurul Yuhanis binti Azmi dan Nurul Idayu binti Mohd Sobry yang merupakan pelajar semester lima (5) UiTM Kedah, Kampus Sungai Petani.

Idayu mewakili Nurul Idayu binti Mohd Sobry

Anis mewakili Nurul Yuhanis binti Azmi

00:07:31

- Idayu** : **Bismillahirrahmanirrahim. Kita mulakan sesi temu bual ini pada jam 4.05 petang. Assalamualaikum Encik.**
- Encik Zulkafly : Waalaikumussalam
- Idayu** : **Pertama sekali saya nak tau la [tahu] nama penuh encik.**
- Encik Zulkafly : Nama saya Zulkafly bin Pandak Bedin, B-I B-E nahn Zulkafly.
- Idayu** : **Zulkafly**
- Anis** : **bin Pandak Bedin**
- Encik Zulkafly : Bedin
- Anis** : **Bedin**
- Idayu** : **Encik dilahirkan di... (Encik Zulkafly menyampuk B-E-D-I-N) yahh, encik dilahirkan di mana?**
- Encik Zulkafly : Di kampung ni [ini], Kampung Kepala Bendang
- Anis** : **Nama panggilan encik kat [dekat] kampung...**
- Encik Zulkafly : Nor ja [saja].
- Anis** : **Ooo.. Encik Nor - Encik Nor**
- Idayu** : **Encik dilahirkan pada tahun berapa?**
- Encik Zulkafly : Lapan puluh -empat puluh lapan. 11.12.48 (11 Disember 1948)
- Anis** : **19.12 (19 Disember)**
- Encik Zulkafly : 11.12.48 (11 Disember 1948)

- Anis** : **11.12 (11 Disember)**
- Encik Zulkafly : 48
- Idayu** : **48**
- Anis** : **Berapa umur encik sekarang?**
- Encik Zulkafly : 68
- Idayu** : **68**
- Anis** : **68. Memang encik dilahirkan di sini la?**
- Encik Zulkafly : Yaa.
- Anis** : **Menetap pon [pun] di sini la?**
- Encik Zulkafly : Memang lahir sini dan mak saya pon [pun] orang sini. Mak saya dak la orang sini tapi...
- Anis** : **Duduk kat (dekat) sini.**
- Encik Zulkafly : Saya generasi ke tiga (3) saya ni. Atuk saya dulu mak saya yang ketiga buat labu sayong ni.
- Anis** : **Memang berasal dari negeri Perak la?**
- Encik Zulkafly : Ya. Bukan negeri Perak. Berasal dari kampung ni[ini].
- Anis** : **Kampung – kampung--**
- Encik Zulkafly : Perak ni[ini]negeri jauh kan memang berasal Kampung Kepala Bendang. Dilahir di sini.
- Idayu** : **Encik kahwin tahun bila?**
- Encik Zulkafly : Saya kahwin tahun '80 [1980] tak [tidak] salah saya.
- Anis** : **Boleh kami tau [tahu] nama isteri encik nama anak-anak encik?**
- Encik Zulkafly : Yang pertama - yang pertama tu [itu] anak saya, *wife* [isteri] saya Wah binti Md Arif. Ada sijil dia sijil dia ada
- Anis** : **Wah**
- Encik Zulkafly : Wah binti Md Arif. Saya mempunyai lima (5) anak
- Anis** : **Lima (5) orang anak**
- Encik Zulkafly : Yang pertama, saya boleh beri nama ya. Yang pertama Muhammad, Ahmad Zawani, Nur Azyan, Muhammad Zawahir, Nur Fatihah. Nur Fatihah, Muhammad Zawawi. Cukup lima (5)?
- Idayu** : **Cukup**

- Encik Zulkafly : Yang tadi puan [isteri] saya yang kedua. Isteri saya meninggal tahun 2000. Tahun 2000
- Anis : Yang pertama?**
- Idayu : Meninggal tahun 2000. Yang kedua nama apa?**
- Encik Zulkafly : Yang ni [ini]. Yang ni [ini] Salmi binti Saidon
- Anis : Salmi binti Saidon**
- Idayu : Yang ni encik kahwin bila tahun bila?**
- Encik Zulkafly : Yang ni [ini] saya ingat dah [sudah] sepuluh (10) tahun ingat dah [sudah] kahwin
- Anis : Lebih kurang sepuluh tahun la?**
- Encik Zulkafly : Lebih kurang la. Saya pon [pun] tak [tidak] ingat. Mungkin la. Tak [tidak] berapa ingat sangat. Puan saya ni [ini], menikah dengan *girlfriend* [kawan perempuan] saya dulu. Masa sama-sama dulu. Dia kahwin dulu. Dia kahwin tahun '79 (1979).
- Anis : Aktiviti yang encik suka buat *time* [masa] waktu lapang memang buat labu sayong la ka [atau] mungkin ada--**
- Encik Zulkafly : Sekarang ni [ini] lepas lebih kurang empat (4) ja [saja] sehari ja [saja] 3 jam 4 jam 3 jam 4 jam dalam 3 jam 4 jam.
- Anis : Oh. Takda [tidak ada] la. Kot [mungkin] la ada aktiviti lain ka [atau] apa selain buat labu?**
- Encik Zulkafly : Saya ni [ini] pagi-pagi saya suka berjalan. Ronda-
- Anis : Ronda-ronda**
- Encik Zulkafly : Ronda-ronda. Saya tak da [tak ada] suka buat labu ni [ini] lebih banyak buat labu la kan. Kalau *you* [awak] duit banyak *you* [awak] rajin makna *you* [awak] senang la bukan la *you* [awak] *you* [awak] rajin *you* [awak] kaya tidak. Kalau nak senang *you* [awak] kena rajin. Itu ja nasihat nya dan buat saya kesihatan saya. Kesihatan saya makna nya saya suka berjalan pagi pagi, pagi lepas minum air suam satu gelas saya berjalan dulu berjalan dan balik rumah pastu [lepas itu] saya --- dan balik buat kerja sampai pukul 12 saya berhenti pastu [lepas itu] lepas berhenti saya masak masak ka [atau] apa saya beli lauk lauk pastu [lepas itu] lepas sembahyang zuhur saya sambung kerja

balik sampai pukul lima (5) selepas asar saya *stop* [berhenti] la. Saya cuma bengkel di rumah ja [saja] senang jadi bila malam saya nak mengu labu ka [atau] senang tak da [tidak ada] kaco [kacau]. Saya tak da [tidak ada] bengkel jauh di rumoh [rumah]

Anis : **Ni[ini] bengkel depan ni[ini]?**

Encik Zulkafly : Bukan ni[ini]bengkel ni[ini]di dapur [dapur] bengkel saya di belakang ni [ini] je [saja].

Anis : **Oh belakang ni (saja).**

Encik Zulkafly : Saya suka apa kalau bengkel dekat rumoh [rumah] makna awak akan bila bila masa boleh --- Cuma semayang tinggal la pukul 9, 10 nak [mahu] rasa nak [mahu]buat, buat. Malam biasanya saya kurang buat la. Saya, bukan saya kaya tapi malam saya lepas maghrib tu [itu] isyak --- saya minum minum makan makan malam pastu balik tu [itu] je [saja] pasai [pasal] rumah saya dua (2) orang ja tiga (3) orang ada anak sorang [seorang] kadang [orang] rumah tak da [tidak ada] Cuma ada dua (2) ja. Sorang [seorang] ada anak --- balik cuti sorang anak angkat anak abang saya sorang [seorang] pompuan [perempuan] itu je [saja] saya tak [tidak] sembang berdua je [saja] makna tu [itu] la --- Rutin harian saya baru lagi RTM buat saya itu hari dalam bulan lepas *you* [awak] tengok dak [tidak] dia nak keluar bulan empat (4) ni [ini] tajuk dia Seni Di Jari tajuk dia TV1 dia buat dua (2) hari sini dia tengok aktiviti saya kan. Saya orang kata pagi pagi lepas subuh saya berjalan la 4 5 kilometer --- pastu [lepas itu] balik rumah saya pergi minum di kedai --- saya buat kerja buat kerja biasa la sampai rutin petang lepas isyak saya tengok kakak saya pergi jadi karaoke la suka hati la biasanya tak [tidak] buat labu dah kurang la amat kurang la saya suka tu [itu] la. Rutin hari hari la hari hari

Anis : **Boleh encik cerita pendidikan awal encik?**

Encik Zulkafly : Saya belajar darjah enam (6) melayu je [saja]. Darjah darjah enam (6) je [saja]. Tapi dalam darjah 6 saya dalam tahun '75 (1975) salah saya perbadanan bukan Perbadanan Kraftangan

Malaysia dia adakan latihan latihan selama dua tahun setengah bahagian seramik saya belajar bidang seramik dulu dua tahun setengah bidang itu dulu buat macam tu (menunjukkan sesuatu) saya buat pasu --- besar [besar]. Bidang itu saya belajar [belajar] dulu. Saya belajar [belajar] tu [itu] dulu dua tahun setengah lepas tu [lepas itu] naik *you* [awak] tengok dalam sijil ni ada sijil saya sijil saya ni dua (2) tahun setengah habis pertengahan '77 (1977). '77 (1977) saya saya kerja kurang dalam 25 27 25 saya dapat tawaran kerja tawaran kerja pastu tu [itu] la haa ni dia sijil saya --- (menunjukkan sijil beliau). Ni [ini] yang termahal ni [ini] dia watakah ni [ini] ---. Orang rumah saya dulu pon [pun] bekas pelatih jugak. Ramai juga bekas pelatih sambil sambil belaka saya tidak menggalakkan awak la kalau bukan pelatih kahwin dengan apa ada yang kita latihan kita meneruskan perjuangan. Saya saya *start* [mula] belajar [belajar] 22 lepas belajar [belajar] saya jadi tukang kebun selama dua (2) tahun setengah masa itu jambatan Iskandar pastu [lepas itu] dalam tu [itu] kita dapat tempat kecil dapat pindah ke depan Sala Batu kilometer 40 depan tamin kicap atas tu [itu]. Situ saya pindah tahun tu '80 (1980), '80 (1980) di apa di adakan latihan latihan tiga (3) bidang masa tu [itu] tembikar, batik, tekat saya mana bidang tu [itu] saya tembikar la diorang [mereka] melatih saya selama lebih kurang lima belas tahun *start* [mula] '80 (1980) '95 (1995) saya habis. Habis tu [itu] pulak tak [tidak] tak [tidak] tak [tidak] apa tak [tidak] ngambil [menggambil] tak [tidak] mengambil pelatih dah itu ada pelatih sambilan ada la dalam tiga (3) bulan ada budak budak antara 2-6 bulan tu [itu] ada tapi saya serapkan masuk dalam geng makmal. Saya dalam makmal tu [itu] kajian tanah --- situ situ bagus jugak [juga] sebab kita buat kajian kajian tanah ni [ini] okay la amat baguiah [bagus] la kita tahu apa tanah ni [ini] tanah ini tanah ini kandalam latihan dulu masa pelatih dulu susah nak dapat pengajian macam *you* [awak] dapat orang punya ni [ini] ni [ini] nak [mahu] kerja

ni[ini] tanah tu [itu] buat macam tu [itu] tapi kita dalam masuk dalam bidang itu makna kita sendiri buat apa buat kajian buat semua buat la.

Anis : Lepas encik tamat zaman sekolah apa yang encik lakukan?

Encik Zulkafly : Lepas tamat sekolah. Kerja kampung la kampung motong [toreh] getah la sampai terpaksa kampung kampung ja (saja) orang kampung kerjo [kerja] bijih la sampai tahun '77 (1977) '75 (1975) kraftangan dah dihidupkan bukan kraftangan perbadanan bukan perbadanan dia Lembaga Kraftangan saya lembaga dulu lembaga pastu dia bawak *under* [bawah] MARA bukan bukan apa dia dia *under* [bawah]*under* [bawah] MARA dibawah MARA lepas MARA pastu [lepas itu] di dah lama berapa tahun dia bawah Mahathir pegang pembangunan sekarang ni [ini] baru sekarang ni [ini] baru di bawah Kementerian Perlancongan sekarang ni [ini]. Dia dah dua tiga tukar la sekarang di bawah perlancongan bawah Dato Nazri noh.

Anis : Lepas tamat sekolah adakah encik pernah ditawarkan untuk belajar lebih tinggi kah?

Encik Zulkafly : Dia yang macam mana lepas sekolah? Lepas belajar [belajar] lepas belajar [belajar] situ? Tak [tidak] tak da [tidak ada] saya kerja ni [ini] memang susah dapat tawaran mana mana bekas pelatih ada bekas pelatih dalam deme [mereka] ni [ini] tawaran pi [pergi] Jepun itu ada tawaran apa ni [ini] belajar [belajar] belajar [belajar] di apa ni [ini] di di hantar tempat seramik contoh dalam Malaysia ni [ini] ada di di apa di Puchong ada di apa apa di - Ipoh apa Ipoh di apa di Machang kraf apa ni [ini] Johor Johor Johor hantar la kita hantar deme [mereka] --- pendek tiga (3) bulan kita hantar pegi [pergi] la hantar mana ada bakat seramik kita hantar [hantar] deme [mereka] bidang seramik hantar situ hah belajar [belajar] di kilang elaun kita bagi la kita hantar elaun deme [mereka] bila cukup bulan kita pergi hantar elaun deme [mereka]. Deme [mereka] kilang tu [itu] mungkin tak [tidak] bagi makan belanja yang ada kita hantar

makna kita kita kena bagi deme [mereka] --- kita sebulan tu [itu] kita pergi tempat deme [mereka] bagi sama sama. Biasa la macam tu [itu] la tu biasa la tu dak [tidak]? Makna pendedahan la untuk deme yang belajar [belajar] pendedahan masa ada yang masa itu ada yang tawaran minta latihan ke Jepun pon [pun] ada latihan Jepun ada banyak yang ada dua (2) tiga (3) orang ke Jepun di sana macam Jepun saya rasa deme [mereka] ada bidang itu ada bidang juga dalam bidang Jepun lagi canggih kan *you* [awak] tahu la macam Jepun ni lebih canggih la deme [mereka]-- - kita punya kita seramik ni cakap besor [besar] saya tak [tidak] boleh seramik ni [ini] kita ni [ini] kurang seramik Jepun, Korea, China lebih cepat lebih lebih maju kita ni [ini] belajar [belajar] kita hanya kata labu sayong trakota tu [itu] kemungkinan kita punya hak boleh buat labu sayong kalau bab buat macam tu [itu] bukan kita punya kita dah meniru orang sebab China dulu --- Jepun deme [mereka] lagi lagi lebih apa lebih lama lebih pandai lagi bagus teknologi deme [mereka] lagi canggih dari kita kita mana mana nak canggih deme [mereka] lebih canggih semua pake [pakai] apa pake [pakai] mata obor pake [pakai] mesin kasut lagi senang *spray blazing* [menjulung semburan] pon [pun] tidak menggunakan mesin troott (membuat gaya) pernah saya pergi ke budak budak pelatih macam saya pergi ke apa Negeri Sembilan apa hujung Negeri Sembilan ada kraf bahagian tar en tar macam mana tar tu dia dia dia serbuk tu [itu] dia pukul sampai berapa tan dia pegang serbuk tu [itu] dengan kuat kita pergi budak budak laki tengok la tengok macam ni deme [mereka] setengah tu [itu] habis pada habis latihan deme [mereka] tu deme [mereka] kerja bahagian seramik amat senang maknanya deme [mereka] dah ada asas asas asas tahun --- okay contohnya saya bagi 2014 saya ada di Kolumpo [Kuala Lumpur] saya memang saya bukan ingat pelatih ni [ini] kau [awak] nama budak mana tak [tidak] boleh ingat *sorry* [maaf] bukan saya sombong pompuan [perempuan] pon [pun] satu hal ada kita

tak[tidak] ingat yang Johor yang saya pergi 2014 tu [itu] saya balik 2014 saya ada apa hari kebangsaan tu [itu] saya pergi saya jumpa budak kat [dekat] sana deme (mereka) dia belajo [belajar] dia keje (kerja) bahagian ni [ini] seramik --- saya nak [mahu] telefon budak budak saya --- daripada Negeri Sembilan turun mai [datang] minggu depan minggu depan kami turun ramai ramai jumpa saya balik yang baru kerja --- acuan je [saja] dia buat jari jari sarung kan baguih [bagus] la kamu asas dulu ada belajo [belajar] kita jadi budak balik kita jadi budak cikgu jadi budak balik buat apa deme [mereka] jumpa saya --- jadi budak balik la apa deme [mereka] belajo [belajar] makna deme [mereka] jalankan tugas deme [mereka] makna deme [mereka] bagi bahagian tu [itu] kerana asas dah (sudah) ada pastu (lepas itu) suruh buat acuan buat model deme [mereka] asas kita belajo [belajar] dia minta kilang itu “kamu bahagian acuan buat” dia dah [sudah] tahu asas dah [sudah] bila asas tahu dia tak[tidak] teruk sangat makna *you* [awak] senang lah *you* [awak] buat pembakaran *you* [awak]tak (tidak) kisah sebab *you* [awak]dah tahu belajo [belajar] saya dulu macam tu [itu] belajo [belajar] dulu sampe [sampai] belajo [belajar] amat amat amat dulu memang sekarang dapat lumayan la apa saya belajo [belajar] tak da [tidak ada] rugi saya belajo [belajar] masa dulu amat teruk panas panas dalam dapur bukan dapur sekarang dulu batu bata sangat teruk panas panas 150 150 termasuk la --- angkat tong dram tu [itu] 45 litter tong dram angkat --- tapi tak da [tidak ada] la kesal belajo [belajar] kan dalam belajo [belajar] tapi kita dah [sudah] kerja dah pencen baru nampak kita lumayan nampak lumayan masa belajo [belajar] tu [itu] kita belajo [belajar] kerja sambil belajo [belajar] sambil kerja malam kita kerja kerajaan sambil belajo [belajar] cari pengalaman kita rasa apa pencen mana pergi kita tahu dah [sudah] aras tuju hidup kita dah [sudah] kita pencen kita pencen mesti ada orang ajak kita eh “Cik Nor kerja macam ni [ini] macam ni [ini]”. Sebab apa saya

berhijroh [berhijrah], saya dah [sudah] kerja dah [sudah] dah [sudah] pencen kita ada matlamat kita makna kita balik kampung dah [sudah] pencen kita buat kerja macam ni [ini] masa saya kerja dulu pun saya balik kampung saya buat kerja sendiri tapi tak da [tidak ada] la mencabar sangat kan. Arwah bini saya dulu memang saya ada *showroom* [bilik pertunjukan] depan ni [ini] saya buat *showroom* [bilik pertunjukan] depan ni [ini] tempat lama ni [ini] *showroom* [bilik pertunjukan] depan saya buat *showroom* [bilik pertunjukan] lebih kurang la. Lepas ni [lepas ini] bila saya dah [sudah] berenti [berhenti] itu la kamu rajin kamu senang saya prinsip tu [itu] kamu rajin kamu senang la. Jangan mencuri orang mencuri pun senang kan dia rajin tapi kita bukan rezeki yang halal kau [kamu] rajin kau [kamu] senang itu prinsip saya pegang siapa rajin dia senang.

Anis

⦿ **Masa encik sekolah dulu, bergiat aktif dalam bidang kokurikulum?**

Encik Zulkafly

⦿ Saya tak da [tidak ada] aktif sangat suka suka la main main bola, *handball* [bola baling] gitu je [saja]. Masa tu [itu] tak [tidak] la macam dulu saya dulu bisnes sekolah rendah darjah empat (4) ja [saja] lepas tu [itu] saya keluar (keluar) di apa keluar [keluar] di diluor [diluor] sekolah darjah lima (5) darjah enam (6) sampai atas dulu darjah empat (4) sini. Keluar baru saya jumpa cikgu saya baru ni [ini]. Lapan puluh apa lapan puluh dua senangnya saya jumpa cikgu saya balik lapan puluh dua umur dia laki [lelaki] meninggal dah [sudah] guru pompuan [perempuan] seronok saya. Saya ada nombor dia lapan puluh dua lapan puluh dua cikgu “saya lapan puluh dah nor” dia kata. Terkejut saya. Banyak cikgu saya tu [itu] tingge [tinggal] sorang [seorang] lagi. Saya umur dah [sudah] enam puluh lebih *you* [awak] kira enam puluh lebih enam puluh lapan mungkin cikgu saya dua puluh lebih tahun atas setel [selesai]. Enam puluh lapan puluh dua lapan puluh empat umur cikgu tu [itu] sorang tinggei [tinggal].

Anis

⦿ **Sukan yang paling encik gemar masa zaman sekolah dulu?**

Sukan yang encik paling suka main la.

Encik Zulkafly : Takda [tidak ada] la main sangat tapi masa saya dalam sekolah suka main bola la lepas tu [itu] bila dah [sudah] kerja saya tak [tidak] gaduh main banyak saya main - main dart, main apa dart main carom itu aktiviti biasa la tengah hari petang petang saya rehat buat itu la main tu [itu] itu masa kerja la masa kami dulu kerja ada sukan tahunan tahunan sekali setahun sekali ada sukan. Masa tu [itu] senang hari ni [ini] tahun ni [ini] dikatakan gi [pergi] Kelantan tahun depan di Negeri Sembilan tahun satu lagi di Johor sampai Sabah Sarawak. Sarawak pon [pun] ada --- tahun ni [ini] di Sarawak gitu [begitu] la iktiraf makna sukan bawah jabatan la tapi sekarang ni [ini] dah tak [tidak] ada dah mungkin kerajaan dah [sudah] takda (tidak ada) duit ke [atau] tak [tidak] tak [tidak] menggalakkan ya mestilah tiga minggu dua minggu cuti tanpa rekod kan macam tu [itu] mungkin tak [tidak] benor [benar] la macam tu

Anis

: **So [jadi] sebelum encik menceburi perusahaan labu sayong ni [ini] encik pernah pernah kerja dalam apa apa bidang?**

Encik Zulkafly

: Saya salah seorangnya aktiviti RELA saya aktif dengan RELA. RELA aktif selama tiga puluh tujuh dah [sudah] tiga puluh tujuh tiga puluh lapan --- mungkin tiga puluh tujuh tahun tiga puluh lapan tahun saya anggota RELA. *Start* [mula] saya dalam tahun saya dah [sudah] berkerja saya dapat dia tengoklah ada masa la tapi yang masa yang teruk tu [itu] tahun 2000 lebih saya aktif betoi [betul] sabtu ahad sabtu ahad dengan labu ni [ini] saya buat sampingan la sekarang menumpu 100 percent saya dah [sudah] pencen bila saya dah [sudah] pencen saya tumpukan. Sampai pencen jugak [juga] saya masa tak [tidak] aktif dulu saya pertama memang saya aktif sampai saya makin kurang dapat 1000 lebih masa tahun 80 90an macam tu [itu] 1000 lebih tu [itu] memang kuat la. Anak pon [pun] apa anak ramai yang sekolah kan masa tu [itu] takda [tidak ada] nak [mahu] simpan duit sangat asal belanja senang okay. Tidak putus duit la duit

tu[itu] ada. Kita ingat susah tidak orang boleh tolong walau adik beradik ada kadang tak [tidak] suka berdikari la hidup. Jadi sekarang ni [ini] bila saya dah [sudah] pencen Alhamdulillah Alhamdulillah takda [tidak ada] masalah lah.

Anis : **Apakah jawatan encik dulu dalam Perbadanan Kraftangan Malaysia?**

Encik Zulkafly : Saya juruteknikal. Budak budak kan. Dulu pengusaha, pengusaha tu [itu] lepas tu [itu] dia pengusaha tu [itu] dah [sudah] berapa tahun saya tak [tidak] ingat lepas tu [lepas itu] kumpulan C tak (tidak) salah saya kumpulan D pastu [lepas itu] saya ada ada tawaran dari atas saya naik atas kumpulan C pulak. Saya gaji masa saya nak [mahu] pencen gaji RM400 nak [mahu] skim bagi habis mati gaji dia saya pencen dah [sudah] lagi RM400 skim saya berapa tahun dah [sudah] nak [mahu] habis RM400 saya dah [sudah] habis pencen yang itu ja [saja].

Idayu : **Apa skop jawatan encik dalam Juru apa Juruteknikal?**

Encik Zulkafly : Saya lupa tak [tidak] salah saya dah [sudah] ketika tu [itu]. Saya dalam tu [itu] saya ada dalam saya jawatan tu [itu] saya ada seorang pembantu pembantu saya.

Idayu : **Sekarang ni [ini] memang fokus, selepas bersara memang fokus dekat labu sayong ja [saja] la kan?**

Encik Zulkafly : Kata silap 100 percent susah juga kan tapi mata pencarian memang labu sayong pastu [lepas itu] bila saya kita dah [sudah] udah [sudah] balik kampung macam ni [ini] udah [sudah] bersara makna jawatan sejit [masjid] saya pegang masjid saya pegang bos pon [pun] saya pegang makna aktiviti lain ada la. Saya ajk masjid lepas tu [itu] dulu ajk kampung lepas tu [itu] takda (tidak ada)--- lepas tu [itu] sijil bertahun la ada *you* [awak]rajin *you* [awak]bahagian apa tanah wakaf saya pegang memang saya kena buat aktiviti la tiga bulan lima bulan sekali saya buat gotong royong saya jarang racun saya suka kurang racun saya suka kemasyarakatan di mana kita gotong royong ni [ini] makna makna hubungan kita kuat kalau racun macam tak

da [tidak ada] dua orang punya kerojo [kerja] gotong royong ni [ini] sampai sepuluh orang lima puluh orang di mana macam kata kuat akrab misal kata itu saya punya itu kalau ikut saya la saya pegang jawatan tu [itu] kamu bahagian apa tanah wakaf tu [itu] saya merancang la saya tak (tidak) suka racun tanah kubur saya suka mesin buat la dia *adventure* [mencabar] la

Anis : **So [jadi] boleh kah encik terangkan serba sedikit sejarah lah mengenai tembikar di Malaysia**

Encik Zulkafly : Labu sayong ni [ini] saya tidak tidak tepat sangat saya setahu saya nyang saya dulu memang buat apa nyang saya dulu India dia buat buat apa buat tempayan dulu. Pastu [lepas itu] dah [sudah] moden serba sikit baru la buat labu sayong. Labu sayong ni pon [pun] kalau ikut labu sayong ni [ini] kemungkinan daripada Indonesia ke China pon China ni pon [pun] ada gak ada labu jugak periuk labu dak [tidak]? Mungkin daripada situ tiruan dia kemungkinan kita dulu orang kampung pakai di apa di bendang sawah padi kemungkinan labu itu di buat di apa di bendang sawah padi saya ada arwah mak saya dulu memang la buat bendang sebiji mesti di letak di simpan di apa di letak di dangau minum tengah hari memang sedap air nya memang sedap

Anis : **Dia rasa lain air dia? Bila air duduk dalam labu sayong dia rasa?**

Encik Zulkafly : Dak [tidak] dia tiga (3) empat (4) hari dia lain rasa sikit. Dia rasa lain dia dalam dua (2) hari kita minum. Saya macam macam ni [ini] saya minum dalam ni [ini] ada empat (4) hari dah [sudah] ada air, air kita minum nak [mahu] rasa boleh tapi yang empat (4) hari lepas

Idayu : **Apa khasiat dia kalau kita buh [letak] dalam labu sayong?**

Encik Zulkafly : Bukan saya tahu yang labu sayong ni [ini] penawar. *You* [awak] boleh tahu dak [tidak] salah silah tanah kita manusia dijadikan daripada daripada apa? *You* [awak] ingat sejarah kita tanah Nabi Adam di jadi daripada tanah tak [tidak] tahu tanah

macam mana tapi Tuhan Maha Kuasa tahu tanah Tuhan kata manusia di jadi daripada tanah. Tanah macam mana kita jangan tanya Tuhan punya kuasa tanah itu adalah penawar tanah itu boleh menjadi racun ubatnya ialah tanah makna tanah itulah kalau apa misal kata tanah bila kamu rasa rasa tak [tidak] sihat badan panas minum air labu dari tanah sebab saya amalan saya itu saya bukan kata la amalan labu sayong saya cakap la pergi mana orang rumah saya orang tempat sini tapi dia pergi mana mana ni [ini] dia orang Pahang katung kan memang saya labu sayong tu [itu] saya bubuh [letak] dalam kereta belakang ikat masa saya renti [berhenti] tak [tidak] ingat saya memang saya ikat labu sayong tu [itu] dalam kereta saya memang saya suka minum dia sebab labu sayong ni [ini] bukan sejuk macam ais tidak sejuk tanah lain sejuk botol ais kalau ais boleh minum segelas je [saja] habis kuat segelas ja labu sayong hang [kamu] boleh dua gelas mana kamu endak [hendak]? Mestilah dua gelas. Satu dia tidak ada tidak ada orang kata buat kajian baru bulan lepas SIRIM kan SIRIM datang sendiri kami kata buat terus buat dua tahun lepas tiga tahun lepas dah [sudah] dia buat terus buat kajian tanah ni [ini] tak dak apa [tidak ada]. Air tanah ni [ini] apa air tanah ni [ini] tak dak [tidak ada] apa le [la] tanah takde [tidak ada] campuran apa apa tapi satu labu sayong saya baru ceramah 2014, 2014 sebelum awal tahun saya di jemput di Ipoh, Angsana Greentown di--saya buat sepuluh hari sana saya jual lepas tu [itu] saya buat ceramah tentang labu sayong saya buat daripada senja retu [hari itu] dalam pukul ada petang datang dua tiga orang selalu datang nak [mahu] buat petang minta maaf saya kata kita buat lepas Isya lapan lebih datang la. Datang la datang Cina datang yang ada bawa labu berpuluh tahun ada Melayu bawak labu saya macam ni [ini] la yang contoh sebelum ni [ini] ceramah tentang tanya sebab labu air banyak tanya labu air ni [ini] rasa ini labu ni [ini] labu ni [ini] saya hurai satu persatu macam mana labu air saya kata macam

ni [ini] dia kata air masak tu [itu] buh [letak] kita minum taruh [simpan] semalam tak [tidak] boleh labu air nak [mahu] minum jangan sekali sekali air masak. Jangan sekali air masak *you* [awak]nak [mahu] minum air tu [itu] tapis kalau nak [mahu] minum air dalam botol mineral letak buh [letak] air yang tapis la macam tu [itu]*you* [awak]rasa dia kata saya minum air tu [itu] ada bau minyak itu salah itu pembakaran menyebabkan minyak dia tak [tidak] boleh dia tak [tidak] boleh menggunakan apa dapur letrik [elektrik] boleh dapur gas boleh dapur diesel mesti body dia mesti berminyak diesel. Saya kena hurai satu persatu saya hurai semua sampai paham *you* [awak] cuba saya kata “esok *you* [awak]buat malam ni [ini] esok jumpa saya sini esok saya akan tunggu sini” saya senang jawab pasaipa [kenapa] saya sebelum buat tu [itu] saya ujian dulu saya buat teknik picit. Teknik picit ni [ini] banyak ini berapa picit boleh sampai per sambungan kalau kata enam per sambungan enam tujuh sambungan sebijik [sebijik] labu. Diorang [mereka] kata buat labu daripada bawah *no* (tidak) buat labu daripada pinggang picit sampai ke leher kita dah [sudah] keras kan kerat balik terbalik kan makna pada daripada pinggang ke leher yang pertama ingat pinggang ke leher bila kita kerat balik pinggang balik yang ke mancung makna kena itu balik macam itu dia kata deme [mereka] ingat daripada kaki terus mana boleh rebah [jatuh] la berat la mana sambung dia teknik sambung ni [ini] kena paham kalau lembut orang bawah atas keras akan turun jatuh deme [mereka] setengah dak [tidak] faham deme [mereka] tahu cakap kita buat la macam itu deme [mereka] kata.

Anis

Encik Zulkafly

☛ **Seterusnya apakah jenis-jenis tembikar yang encik tahu?**

☛ Saya? Di sini yang kita lama di rumah saya Labu Tela, Labu Pala. Labu Tela dia lain sikit bentuk nya labu Tela T-E-L-A. Labu Tela, Labu apa labu tela labu kepala tapi badan dia kecil pastu [lepas itu] tambah lagi Labu Gelugor, labu banyak la Labu Gelugor, Labu Lepap, Labu Panai macam macam labu la ada.

Saya ingat saya buat baru ni [ini] berapa labu bentuk empat bentuk enam bentuk saya buat enam bentuk labu

Idayu : **Kiranya bentuk dia memang berbeza la setiap labu?**

Encik Zulkafly : Lain lain beza beza la. Satu bentuk macam ni [ini] Labu Gelugor dia ada gelugor dia licin licin dia ikut ikut ikut apa ikut bentuk la Labu Lepap dia tidak ada apa ni [ini] ada kaki dia lepap macam biasa pastu [lepas itu] labu apa Labu Pucung labu apa Labu Belalai Gajah la macam macam. Belalai gajah dia macam belalai gajah la itu biasa

Anis : **So [jadi] corak yang biasa encik buat dekat labu sayong ni [ini]?**

Encik Zulkafly : Corak dia? Corak dia kita banyak alam bunga la daun daun corak itu biasa biasa. Tapi saya tahun ni [ini] dalam dua tiga tahun ni [ini] dua tahun ni [ini] saya sudah ubah suai saya pakai *carving* [ukiran] banyak aktiviti saya *carving* [ukiran] pakai *carving* [ukiran] kadang dia stamping kurang pasai [pasal] saya minta *carving* [ukiran]

Anis : **Peralatan yang encik selalu guna untuk buat labu sayong?**

Encik Zulkafly : Peralatan tu [itu] banyak kalau tengok labu sayong dia tiga jenis ja [saja]. Peralatan dia cuma ada apa peralatan dia pengepit, sudip itu la peralatan dia pinggan tak [tidak] banyak dia peralatan labu sayong ni [ini] *stamping* [tekap] dia tak [tidak] banyak peralatan sekarang ni [ini] pon [pun] tak [tidak] banyak peralatan. Dia buat stamping hiasan tak [tidak] banyak tak da [tidak ada] hiasan cuma cuma bentuk ja [saja] tapi dia hiasan memang tak [tidak] banyak hiasan ni [ini] orang kata bunga ni [ini] pakai kita la ada yang bunga cerai daun ada cara bunga macam macam la bunga ini dia macam tradisional punya misal kata keruang, bunga cengkih lagi bunga tampok manggis dia dia itu itu dulu punya apa dulu dulu punya-- ni [ini] sebab saya bukan kata bunga ni [ini] labu sayong bentuk tu [itu] banyak tapi saya suka pergi muzium kan pergi muzium mana mana muzium saya pergi cari bentuk tak da [tidak ada] banyak walau

saya pon [pun]) adiguru saya sendiri mintak deme [mereka] korang [kamu] bagi bentuk macam mana macam mana dia buat saya pon [pun] saya bukan la apa buka dapat saya memangla ada elaun bulanan tapi saya mintak [minta] sekurangnya bagi bentuk saya buat. Hat [yang] saya hat [yang] mana boleh kepala saya kan saya kalau buat *design* [corak] tu [itu] mungkin banyak bentuk saya bukan saya tak [tidak] kurang pandai kalau *design* [corak] tu [itu] memang macam saya boleh buat tu [itu] saya--

Anis : **Okay encik kalau dari segi tanah kan dia ada tanah khas untuk buat labu sayong?**

Encik Zulkafly : Tapi ya okay. Dua tahun lepas ada kontraktor apa PKNP, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak ya dia kata Jepun consultant Jepun kata sayongis [ialah] labu sayong ni [ini] tanah sayong ni [ini] *is world* [kelas dunia]. Dia banyak dia buat kajian Jepun dia memang Jepun tapi dia kata sayong punya tanah *world* [dunia]apa ni [ini] okay sebab apa mana jadi pa [apa] lepas itu dia kata apa sekarang ni [ini] diorang [mereka] buat labu sayong bukan di Sayong dah [sudah] ambil dia ambil di Hulu Sayong tapi labu sayong tak mau [tidak mahu] tak mahu [tidak mahu] dia nak [hendak] labu sayong labu sayong kalau buat untuk air *is* [ialah] *good* [bagus]. La [sekarang] ni [ini] diorang [mereka] buat ada untuk hiasan letak di sana sini kalau buat hiasan labu yang mana mana yang mentara pon [pun] boleh buat hiasan dah [sudah]. Kadang dia tak [tidak] tentu hiasan ni [ini] dia tak [tidak] untuk hiasan la bukan untuk minum untuk minum bentuk labu sayong yang macam ni [ini] lagi baik.

Idayu : **Kiranya tanah dia ni [ini] memang daripada import daripada luaq [luar] kah?**

Encik Zulkafly : *No* [tidak]. Tanah semula jadi ye [ya] saya arwah mak saya ayah saya memang tanah sini memang tanah dia sendiri saya sendiri yang ambil.

Anis : **Encik tahu nama tanah tu [itu]?**

Encik Zulkafly : Tanah mana ada nama takda [tidak ada]. Kita cuma kata kasor

[kasar] dia kata tanah liat itu je [saja]. Tanah liat itu nama tapi memang semula jadi semula jadi memang.

Idayu : **Tapi kalau ni [ini] memang warna tanah pon [pun] warna coklat?**

Encik Zulkafly : Tanah dia kekuning kuningan kekuning kuningan

Idayu : **Kalau warna hitam buh [letak]colour [warna] la?**

Encik Zulkafly : *No* [tidak]. Dia tu [itu] dia ada tanah kekuning kuningan dan keputihan ada. Pastu [selepas itu] kalau buat hitam colour [warna] putih takpa [tidak apa]colour [warna] kuning pon [pun] takpa [tidak apa]. Pasei [pasal] hitam ni [ini] dia bila kering ada tunjuk. Dia clear macam ni [ini] kita bakar [bakar] nak [hendak] kan hitam dalam suhu pembakaran kita bakar selalu biasanya 800 ke 900 saya bakar 900 biasa lah yang ni [ini]900. Dia tengah panas panas tu [itu] angkat di dikeluarkan di tarukkan [diletakkan] kita ambil dengan sekam padi ataupun kadang kami sekam padi kurang dah [sudah] padi ada tapi di kilang tak da [tidak ada] pergi pakai serbuk kayu pakai serbuk kayu dia nak [hendak] menghitamkan serbuk kayu kalau tak [tidak] tu [itu] dia kaler kaler merah kemerah merahan.

Anis : **Apakah cara yang encik gunakan untuk membakar tembikar yang telah siap dibentuk?**

Encik Zulkafly : Saya pakai oven la takda [tidak ada] pakai dulu saya tadi tradisional buat tradisional pakai para para pakai kayu kayu pakai para para dalam satu setengah tinggi ni [ini] la ni [ini] pasei [pasal] daripada lawatan nak [mahu] tengok tradisional kan jadi kena buat la semalam saya buat tadi buat tradisional *effect* [kesan] dia antara dua hat [yang] hitam satu daripada serbuk kayu satu daripada sekam padi dia dia dia ada beza sikit colour [warna] dia dia ada beza tapi biasa sini kebanyakan dak [bukan] tradisional dah tak da [tidak ada] orang buat dah [sudah]. Satu masalah lambat jadi lambat yang kedua kita kena tunggu tradisional bakar ni [ini] kena tunggu dia ada beza dengan bakar lektrik dapur gas lain macam *you* [awak]pasang

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

saya pasang pukul 12 malam kan contoh saya bakar [bakar] la pukul 12 malam tengok saya set set dulu saya pon tidor [tidur] la nak bagi dia tengok [lihat] janji gas tu [itu] ada kalau tradisional tak [tidak] boleh *you* [awak] kena tunggu api kurang kena tambah itu bezanya.

Idayu : **Kiranya kalau yang tradisional dia ada tempat untuk kita bakaq [bakar] ka [ataui] macam mana?**

Encik Zulkafly : Kena buat macam tu [itu] la. Kena buat sendiri kita buat kayu susun dengan kayu buat para-para, para-para macam tinggi ni [ini] susun --- empat batang kita susun kayu bubuh [letak] celah celah tu buh [letak] api bawah. (memanggil kucing beliau)

Idayu : **Untuk setiap labu ni [ini] dia ada suhu yang berbeza?**

Encik Zulkafly : Dak dak dak [tidak tidak tidak]. Kalau yang hitam ni [ini] saya bakar [bakar] saya 900 ja [sahaja] orang lain ada 850 ada yang bakar [bakar] 600 pun ada tapi hancur 600 bakar [bakar] kalau bubuh [letak] air hancur.

Idayu : **Kiranya macam lagi besaq [besar] labu tu [itu] suhu dia berbeza ka [ataui] suhu dia sama macam kecil pon [pun] sama ja [saja]?**

Encik Zulkafly : Tak tak tak [tidak tidak tidak] sama ja [saja] sama ja [saja] kalau labu kecil tu [itu] hiasan kita bakar [bakar] dalam 800 cukup dah [sudah] hiasan kalau labu air ni [ini] biasanya 850 ke 900 jangan lebih daripada 900 tak [tidak] boleh lebih 900 dia turun *colour* [warna] putih *colour* [warna] putih kalau kita nak [mahu] sekam tak [tidak] boleh dia tak nak [tidak mahu] sekam makan dia akan jadi apa *grey colour* [warna kelabu] dia keputih putih tak [tidak] la *grey colour* [warna kelabu] *colour* [warna] tak [tidak] bagus tak [tidak] cantik dia dalam 850 ke 900 kalau dia betoi [betul] betoi [betul] masak cantik hitam cantik hitam beza dia.

Anis : **Biasanya berapa biji tembikar atau labu yang boleh dimuatkan dalam satu dapur?**

Encik Zulkafly : Tengok [lihat] dulu dapor [dapur] dia tengok dapor [dapur] dia

kalau dapur [dapur] macam saya setengah daripada itu dalam 60 biji 50 60.

Anis : **Ikut saiz dapuq [dapur] la?**

Encik Zulkafly : Ya ikut keseluruhan.

Idayu : **Saiz dapuq [dapur] encik berapa besaq [besar]?**

Encik Zulkafly : Saya? Saya ingat 4x3 ingat dah [sudah]. 4x3 ingat dia punya empat kaki panjang 3 kaki dia punya lebar rasa dalam tinggi dalam tiga (3) kaki kurang 50 biji 50 ke 60 biji. *Design* [corak] ni [ini] besor [besar] yang ini labu ni [ini] tak [tidak] boleh bakar [bakar] hitam sebab dia besor [besar] kalau kita bakar [bakar]) hitam masa kita keluar [keluar] dia yang hitam ni [ini] bukan bubuh [letak] 50 biji bukan boleh keluar [keluar] 50 kita keluar [keluar] dalam sepuluh biji 15 20 biji pastu [lepas itu] suhu dah [sudah] turun la suhu turun kita tak [tidak] jadi hitam makna kena tutup balik kita bakar [bakar] tunggu sampai *temperature*[suhu] dia baru kita buka balik.

Anis : **Berapa lama masa ambik [ambil] untuk bakaq (bakar)?**

Encik Zulkafly : Bakar [bakar]. Bakar [bakar] hitam biasa lapan (8) jam ja [saja] hitam. Macam merah biasa lampu kecil la saya bakar [bakar] ni [ini] tak [tidak] ikut saya saya bakar [bakar]) benda besor [besar]) sampai 18 jam saya buat pun ada 18 jam tu [itu] macam kita bakar [bakar] pukul apa pukul 12 malam 6 pagi tengok *temperature* [suhu] berapa nak [mahu] tambah sampai petang sekejap sampai malam macam tu [itu] la yang saya bakar [bakar] macam pasu yang besor [besar] buat ni [ini] macam ni [ini] saya bakar [bakar] 20, 18 jam. 18 jam saya buat macam saya bukan saya nilai besor [besar] ini saya takut dia apa dia api tu [itu] mengejut dia meletup makna *slow slow* [perlahan perlahan] macam ni [ini] saya bakar [bakar] 18 jam.

Anis : **Adakah encik masih menggunakan dapur bata ka [atau] dah moden?**

Encik Zulkafly : Bakar [bakar] ni [ini] bata sekarang tak [tidak] pakai bata dah pakai *marble* [marmar] putih ja [saja] tapi --- jaga sikit la saya

panjang umur saya siapkan bengkel saya nak [mahu] bengkel ni [ini] --- kira ubah suai lagi saya akan buat dapur tinggi ni [ini] la makna saya buat dapur dalam tiga puluh biji dua puluh biji kecil ja [saja] pakai roda buat buat siap bengkel ni [ini] saya buat belakang.

Anis : **Sebab apa encik tak [tidak] guna bata dah dia dari segi masa ka [atau] lambat mungkin kalau guna moden lagi cepat kah?**

Encik Zulkafly : Bukan. Moden nak [hendak] buat lagi mahal dia dia mahal mungkin bahan dia mahal balut satu kotak seratus lebih ataupun satu tapak tu [itu] mungkin dalam belas belas ribu yang ini saya pakai 28 000 dapur tu [itu] *you* [awak]tengok hah tengok la tu [itu] tu [itu] saya bantuan kraftangan saya buat tu [itu].

Anis : **Bolehkah encik ceritakan dengan lebih mendalam cara nak [hendak]) buat labu sayong tu [itu] dari awal proses sampai habis?**

Encik Zulkafly : Kalau tradisional ke [atau] moden?

Anis : **Dua dua pon [pun] boleh.**

Encik Zulkafly : Tapi kalau kalau kalau tradisional tanah kita ambil dia jemur dulu jemur bagi kering peralatan dia kalau kalau kalau kata tradisional punya, lesung lesung kayu ataupun batu tombok tapi tak da [tidak ada] la orang pakai tombok dengan tangan lesung kaki. Lesung kenal kan? Tahu lesung kayu kaki hah?

Anis : **Yang pijak tu [itu]?**

Encik Zulkafly : Ya. Dia lesung peralatan lesung pastu ayak dia penapis ayak tengok [lihat] jenis ayak yang kasar sangat tu [itu] tak boleh [tidak boleh] jugak kasar sangat nanti pasir jatuh pasai ayak tu [itu] dia dalam tanah ni [ini] akar kayu ada segala batu batu ada tu [itu] dia ayak kalau kering kering boleh tumbuk jadikan serbuk. Serbuk pastu [lepas itu] kita bancuhtapi biasanya kalau labu sayong kita buat *ny* [cuba] picit tradisional dia tak [tidak] buat siang tumbuk tu [itu] bancuh hang [kamu] nak [hendak] hari tu [itu] hari tu [itu] dia buat biasanya dia mesti simpan

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

semalaman dia mesti dia beza tau [tahu] kalau kita buat kerja itu kita apa kita tombok apa tanah kita bancuh kan kita uli uli dia pastu [lepas itu] kita buat dia tak [tidak] dia ada kereka dia ada macam kereka kereka krek krek krek [retak] dia dia semalaman kita uli dia cantik tu [itu] beza dia macam tanah tu [itu] dia hanya dua (2) bahan aje [saja] air dengan tanah. Kalau tradisional punya la tradisional punya ni [ini] picit picit kita picit tangan kan dia dua (2) bahan je [saja] air dengan tanah guna dah [sudah]. Kalau moden dia lain moden dak dak [tidak tidak] moden senang pulak [pula] dia senang tapi ye la benda sekarang nak [mahu] cepat kalau moden tu [itu] dia ambik tanah tu [itu] tak payah [perlu] jemur dah [sudah] terus proses ja [saja] terus proses dian [kemudian] dia ada satu (1) bahan lain air tanah *sodium silicate* [bahan kimia] tau *sodium silicate* [bahan kimia]? *Sodium silicate* [bahan kimia]. *Sodium silicate* [bahan kimia]tu [itu] yang banyak pakai [guna] di apa di Kelantan Terengganu sebab dia Kelantan tu [itu] dia pakai [guna] batik. Batik dia *colour* [warna] *colour* [warna] kan dia rendam dengan *sodium*[bahan kimia] ni [ini] dia tu [itu] macam *colour* [warna]. Sini tanah ni [ini] pakai [guna] ja [saja] kat [di] Malaysia ni [ini]. Di sini kalau kita pakai [guna] tuangan kita kena bancuh tu [itu] makna ada tiga (3) tiga (3) bahan. Kalau picit dua (2) bahan tanah dengan apa tanah dengan air kalau tuangan dia ada tiga (3) bahan campur *sodium silicate* [bahan kimia] itu ini tapi lebih senang moden sekarang ni [ini] tanah tak [tidak] jemur prom prakk prakk prakk(bunyi). Saya pun tanah saya proses tu [itu]pon tanah tu [itu]saya jemur jadi buat picit pasai [sebab] saya peralatan lesung tu [itu]ada kan dia kena macam itu la tanah itu kita jemur dapatkan tanah balik gitu [macam itu] ja [saja].

Anis : **Maksudnya lepas buat bentuk tu [itu] eh lepas tanah tu [itu] dah diperam mula membentuk la?**

Encik Zulkafly : Dulu ni [ini] membentuk la membentuk la ha [ya] membentuk.

Idayu : **So [jadi] proses nak [mahu] bentuk tu [itu] berapa lama?**
 Encik Zulkafly : Itu la cerita dia kalau picit macam itu enam (6) kali tujuh (7) kali sambungan la baru dapat sebijik [sebiji] tujuh (7) kali sambungan.

Idayu : **Berapa jam?**
 Encik Zulkafly : Kita buat satu (1) hari satu (1) hari bukan satu (1) kena paham [faham] kita buat-- kalau mak saya empat (4) biji lima (5) bijik [biji]satu (1)satu (1) buat satu (1) lagi buat dia kalau tunggu satu (1) nak [mahu] sambung macam mana lambat kan nanti dia nanti keras nanti keras baik kita buat lain serupa bakor [bakar] sekarang moden bakar moden dengan bakar tradisional --- tu [itu] boleh bakar bakar tinggal tak [tidak] boleh pasai [pasal] kita nak [hendak] selesa kan api kalau moden dia kena *trace* [jejak] *you* [awak]buh [letak] gas okay set dia *you* [awak] pergi kerja mana dua (2) jam sejam ja [saja] cucuk kena ingat la *you* [awak]buat *any time* [bila bila sahaja] sejam ni [ini] berapa api naik berapa pernah --- mana tempat mana sejam ni [ini] berapa *temperature* [suhu] naik sejam ni [ini] kita tahu la kalau kita bakar retak la labu kita ke [atau] ataupun pecah masa suhu 400 kan sebab apa kita boleh cari “oh aku masa ini bakor [bakar] ini suhu ini aku naik cepat sangat dia meletup kan” kita tahu kalau kita pakai [guna] kalau bakar kita gunakan buat graf dia kita In syaa allah kita tahu kita tahu masalah dia kita mesti tahu masalah lepas apa aku panas sangat pastu retak “oh aku punya meletup hah” bukan pasai [pasal] tanah kalau kita mengendalikan tak [tidak] betul itu saja tanah ni [ini] rasa saya tak da [tidak ada]masalah kita mengendalikan tak [tidak] betul.

Idayu : **Yang penting dia kita kena kawal suhu dia la untuk buat ni [ini]?**
 Encik Zulkafly : Ya. Itu saya kata graf graf kita buat macam mana dia dia macam kosong (0) sampai 800 ya jarang kita buat macam ni [ini] jarang saya belajar dulu macam ini bentuk dia ikut ikut pada apa ikut pada mana kita kan dia jadi macam ni [ini] dia dia dalam lagi

200 300 tu [itu] baru dapat *straight* [tepat] sikit itu pun itu itu bakor [bakar] bakor [bakar] ini *glazium* [tingkap dwilapis] lain *glazium* [tingkap dwilapis] lain seribu seratus seribu seratus dua belas *degree* [darjah] ataupun seribu seribu seratus dua puluh lima satu ribu lima ratus tang [dekat]tu [itu] la tapi sebab *glazium*[tingkap dwilapis] satu satu ribu dua ratus lebih tapi itu la cair cair pon [pun] mesti cair tu [itu] belajar [belajar]tu [itu]itu sedang belajar [belajar] bila cukup suhu tu [itu]kamu tutup *glazium* [tingkap dwilapis] tak [tidak] boleh kena *temperature* [suhu] tunggu sejam sejam itu saya kata kena belajar setakat setakat habis saya kalau orang bagi bukan saya banyak takbur tidak saya mengendalikan dapur banyak dengan budak-budak kan memang ajar budak ini jangan keluar esok bodoh esok dia kata nanti pasai [sebab] kamu masalah ni [ini] kamu boleh selesai sendiri tempat bakor [bakar] macam ini glazing [gilap] ni [ini] ini jadi kalau kamu tak [tidak]) betoi [betul] resepi banyak bahan nya ini jadi dia semua tahu pasal dalam hari resepi glazing [gilap] A SITO [bahan kimia], AMGO [bahan kimia] semua formula apa itu kena pandai apa itu TREE [bahan kimia], SITO [bahan kimia] apa menda [benda] macam macam la susah la nak cakap kan kalau macam saya tak da [tidak ada] masalah tak da apa [tidak ada apa] SITO [bahan kimia] apa tak da [tidak ada] dengan air ni [ini] ini mana ini rasa kurang air bubuk [letak] air sikit tahu dia pun ada sukatan ikut dalam dalam kamus. Saya tak [tidak] cakap lagi dalam saya belajar dulu *slip cutting* [formula] tuang dalam belajar kosong perpuluhan enam (0.6) celup tu *metal*[logam] okay jadi tapi di kampung ni [ini] dia tak da [tidak ada] itu ikut citarasa dah [sudah] biasa citarasa ja [saja] yang ni [ini] okay.

Anis

Encik Zulkafly

- ⌚ **Apakah ukiran corak berdasarkan permintaan pelanggan?**
- ⌚ Saya tentang corak saya *design* [corak] ni [ini] saya sikit tak da [tidak ada] -- kita orang Melayu ni [ini] bukan kata kita orang Melayu terbaik kita itu cerita cerita bangsa kita kita orang

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

Melayu kita ni [ini] dia tak [tidak] kira tak [tidak] kira *design*[corak] seni takda [tidak ada] cantik udah [sudah] dia macam itu orang Melayu kita contohnya saya tak [tidak] kata kata la bagi saya tak [tidak] mahu saya labu ni biar herot [senget] sikit biar senget sikit takpa [tidak apa] sebab saya seni saya buat *design* [corak] saya buat picit hari tu [itu]macam ini esok saya buat cantik ni [ini]*design* [corak] ini orang kepala seni tak [tidak] tahu dia cakap gila memang gila ke macam tu [itu] saya punya bukan kata gila saya memang dasar rupa itu bentuk bentuk sama bawah sama atas tinggi sikit cantik nampak cantik dia macam itu saya macam itu kalau saya buat tengok la tak [tidak] dapat sama 100 percent tak [tidak] boleh sama tak [tidak] boleh kalau sama tu [itu] rasa rasa saya citarasa ini benda picit ni [ini] citarasa bukan bukan tengok atas *paper* [kertas] serupa *no* [tidak] kalau tuangan acuan memang 100 percent sama kalau buat picit citarasa saya kata terus terang ja [saja] saya citarasa cakap terus terang ja [saja].

Anis : **Apakah kegunaan labu sayong selain bekas minuman la kita tau [tahu]?**

Encik Zulkafly : Sekarang ni [ini] kalau labu sayong sudah ke [atau]minuman ja kalau buat bekas ni [ini] ada lah dua (2) tiga (3) satu (1) nya yang jenis buyung orang tua dulu punya saya ada buat buyung saya pakai paip air saya ada dalam dapur saya lungguk-lungguk [longgok-longgok] paip. Labu air bekas air jugak [juga] tidak macam labu sayong kita bubuh [letak] air buyung pon [pun] saya pakai paip air paip saya ada buat tapi dah [sudah] habis saya bawak [bawa] 46 biji labu sayong paip ni [ini].

Anis : **Adakah terdapat pantang larang kah untuk kita buat?**

Encik Zulkafly : Mana pantang larang tak ada [tidak ada] lah saya bohong semua la baru deme [mereka] kata baru ni [ini] ada labu labu sayong boleh buh [letak] jin dalam tu [itu]saya memang bangkang jangan cam [macam] gitu [begitu] cerita P Ramlee boleh la tangkap jin bubuh [letak] dalam botol tu [itu] kita tak [tidak]

boleh jangan bukan la mana orang takut orang yang tahu tak [tidak] kisah pada saya tak [tidak] suka perkara bukan bukan hala apa dalam Melayu dia macam setan-setan [syaitan-syaitan]tu [itu] saya kurang memang wujud nya ada negara ghaib memang ada tapi kita cam [macam] tu [itu] sangat ni [ini] dia nampak ja [saja] pasang ja [saja].

Anis : **Adakah labu sayong ni [ini] mendapat sambutan dari pelanggan?**

Encik Zulkafly : Haha [gelak]. Banyak orang tanya itu labu sayong ni [ini]start [mula] mak saya dulu dah [sudah] mana ada saya simpan dah [sudah] buat serapus serapus habis tahu sebab apa kena lepas kenapa saya bakar 50 biji 60 yang benor [benar] saya nak [mahu] semua itu macam itu ja [saja] dia hitam la mana ada mana mana awak tanya saya labu hitam tadi ada sebijik [sebiji] ada sebijik [sebiji] dua (2) bijik [biji] je [saja]tu [itu] pon [pun] kaki reject [tolak] sikit saya minum nak [mahu] buat macam mana

Anis : **Selalu pelanggan dari negeri Perak ka [atau] dari semua negeri kah?**

Encik Zulkafly : Saya ingat luar la yang perlu pasai [sebab] apa saya tengok daripada peratusan daripada Kelantan Kelantan Kelantan pon [pun] ada Johor nya --

Idayu : **Kira pelancong mai [datang] sini beli labu sayong la?**

Encik Zulkafly : Tapi yang yang yang banyak sana la depan itu dua tiga buah tu [itu]. Dua (2) tiga (3) buat tu [itu]sebuah kedai ja [saja] la tinggai [tinggal]you [awak]keluar belah kanan tu [itu]keluar ja [saja] kawan saya.

Idayu : **Kira encik letak labu sayong ni [ini] dekat kedai ka [atau] jual dekat sini ja [saja]?**

Encik Zulkafly : Saya saya dengan dia saya bagi la dia dia sorang [seorang] ja [saja] situ ada tiga (3) kan. Nampak dia belah kanan you [awak]masuk sini belah kiri tu [itu]dia sorang [seorang] kawan.

Anis : **Zulkafly Zulkifli Hashim?**

Encik Zulkaflly : Ya ya sama saya dia tu [itu]kawan baik saya saya kenal saya hantor [hantar] dia berapa beribu kan duit duatiga ribu bagi cek saya tak [tidak] kisah saya jenis juai [jual] nak [mahu] duit tak [tidak] da [ada] *no no no* [tidak tidak tidak] bukan senang saya. Saya bukan saya sombong tidak saya ada ada pencen ini ada dua ribu seribu lebih esok *no* [tidak] ada beribu dak [tidak] tiga ribu bagi cek bagi saya tak [tidak] kisah saya. Saya saya suka rupa [macam] macam tu [itu]nak [mahu] merancang duit pegang seribu dua saya boleh beli apa nak [mahu] beli saya setakat seratus dua tu [itu]nak [mahu] beli apa saya tak [tidak] tahu kan jadi nak [mahu] buat apa boleh kan.

Idayu : **Encik ada buat kajian tentang corak corak terbaru terkini waktu sekarang ni [ini]?**

Encik Zulkaflly : Saya terkini ini *design* [corak] dia kata terkini dalam empat bulan ni [ini] terkini saya buat *design* [corak] ni [ini] terkini ni [ini] macam ni [ini] saya buat (sedang mengambil labu). Saya banyak saya tokok tengok kat [dekat] orang kan tak [tidak] berani saya *comment* [komen] pelanggan pelanggan saya *comment* [komen] la *design* [corak] saya saya tak [tidak] boleh *comment* [komen] saya tengok sebab apa pakai *carving* [ukiran] ni [ini] dia susah susah saya nak [mahu]*comment* [komen] kata dia pasai [sebab]yang tangan saya tak [tidak] berani *comment*[komen] kata setengah orang takpa [tidak apa] dia buat dulu *design carving* [ukiran corak] ni [ini]*stamping*[tekap] banyak boleh buat *stamping* [tekap]*you* [awak]boleh buat dek dek dek dek (membuat gaya menepak)*carving* [ukiran] *sorry* [maaf],*you* [awak]nak [mahu] kena cop banyak boleh buat *carving* [ukiran] ni [ini] tak boleh [tidak boleh]. Saya saya kita bukan riak kita mintak [minta]*comment* [komen] tak [tidak] boleh *comment* [komen] saya tak [tidak]*comment* [komen] la kata dia pasai [sebab] apa benda ni [ini] campur macam ini tengok ini dia punya *design* [corak] gena [macam mana] betoi [betul] dak [tidak] kata sekerat daun keratin daun yang bujur

sekerat dia kita ambil separuh kan tu tu [itu itu] tambah macam macam tambah la sikit ini banyak lagi nak [mahu] kena hias banyak macam macam tapi tak nak tak nak [tidak mahu tidak mahu] penuh sangat *design* [corak] tak nak [tidak mahu] banyak *design* [corak] memang macam tu [itu] la macam ni [ini] tak da [tidak ada] orang buat tepi jalan tak da [tidak ada] kalau sebiji [sebiji]tu [itu]kedai tu [itu]ada dua (2) bijik [biji] kawan saya tiga (3). Saya ni [ini] kalau macam tu [itu] kan saya citarasa.

Idayu : **Yang ni [ini] *is carving* (ialah ukiran) kan kalau macam ada lubang kat [dekat] sini?**

Encik Zulkafly : Tebuk? Tebuk lain tebuk tebuk lain tebuk ni [ini] boleh tebuk tapi ada masa masa orang suka tebuk ada masa ni [ini] contohnya kalau macam bekas lampu itu tebuk tu tu [itu itu] tebuk yang tu [itu]yang tu [itu]dia dia ikut ada masa tu [itu]dia ada masa tu [itu]orang beli beli dia tebuk tebuk tak [tidak] suka kecuali lampu la lampu tebuk kalau biasa hiasan jarang tebuk la hiasan biar *solid* [pejal] macam ni [ini] takpa [tidak apa] kalau lampu kita tebuk nak [mahu] cahaya kan.

Anis : **Ni [ini] dia ada jenis nama dia sendiri labu ni [ini]?**

Encik Zulkafly : Tapi ini jenis tempayan yang ni [ini] saya buat. Jenis tempayan ni [ini] untuk hiasan ini untuk hiasan tahu bentuk dia. Tapi saya ngidam [mengidam] lagi satu (1) bentuk saya nak [mahu] buat lampu tidur tempayan besar [besar] atas cermin belum sampai hajat nak [mahu] buat satu (1))*you* [awak]bayangkan *you* [awak]bayang besar ini atas cermin bubuh [letak] lampu *you* [awak]bayang macam mana *design* [corak] tebuk gini [macam ini] tebuk tebuk atas besar ini ke dalam dua (2) kaki *you* [awak]pakai cermin nipis *you* [awak] bubuh [letak] lampu dalam macam mana cahaya dia *you* [awak] bayangkan cantik kan saya sampai pikir [fikir] macam itu saya masa nak [mahu] buat takda [tidak ada] memang saya nak [mahu] buat saya nak [mahu] tunggu bukan la saya nak [mahu] jual saya nak [mahu] tunggu saya letak seronok seronok syok sendiri boleh

bayangkan macam mana cantik nya *you* [awak]nampak saya nampak benda tu [itu]walau kita tak yah tak yah [tidak payah tidak payah] lampu lampu cahaya plag plag (bunyi) tak [tidak] berkelip kelip letak kat [dekat] dalam ada bitu ada merah ada hijau lantak la tapi saya nampak sini satu *colour* [warna] dia keluar tak [tidak] dia besor [besar] dia beza cermin letak la cermin boleh taruk [letak] benda lain kena kreatif *you* [awak]la kena kreatif macam itu la.

Anis : **Boleh encik bagitau [beritahu] berapa banyak tembikar labu sayong yang encik boleh siapkan dalam masa seminggu?**

Encik Zulkafly : Saya kalau picit lambat saya buat acuan dalam seminggu ada seminggu dalam 40 50 biji je. Tapi saya idok [tidak] tumpu sangat dia dia macam dalam bulan lepas dua bulan lepas saya tumpu satu bentuk dalam bulan ni [ini] saya lain jadi saya saya dia saya buat pusingan kerja tak [tidak] suka yang enam (6) bulan labu air ja [saja] saya tak [tidak] saya tak mau [tidak mahu] la mintak maaf saya bukan pada diri saya macam saya buat labu air yang kurang macam minggu ni [ini] saya buat picit pulak dia macam itu dah saya macam itu dah kepala saya.

Idayu : **Sebulan corak ni [ini] sebulan corak ni [ini] macam itu la?**

Encik Zulkafly : Ya bukan corak corak bentuk dia bentuk itu bentuk itu ja tapi cara teknik buat dia ada yang picit ada yang *carv* [ukir] dia dia dia gabung cara picit acuan daripada tangan dia saya gabung macam itu jadi macam itu saya suka benda yang kerja saya suka buat macam ini saya buat tiga (3) biji dah la dah sebulan lebih saya buat besar ini ada ini ja [saja] saya buat benda lain pulak dia dia dia saya tukar tukar macam itu ja [saja] saya saya macam itu saya tak [tidak] suka bentuk sama sama orang yang banyak macam satu bentuk itu dia *design* [corak] itu ja [saja] tak [tidak] boleh berpuluh puluh tahun maaf la citarasa saya tak [tidak] mahu tak [tidak] mahu ini pun saya *fed up* [bosan] la ni [ini] bentuk ni [ini] saya tak [tidak] tak [tidak]*fed up* [bosan] *design*

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

[corak] ni [ini] saya buat dia lama lama saya kena ubah suai saya ubah suai saya ubah suai macam mana saya nak [mahu] ubah suai tengok saya ubah suai itu saja saya lain bentuk saya tak [tidak] lari sangat tapi *design* [corak] dia.

Anis : **Boleh kami tau [tahu] apa keistimewaan labu sayong encik berbanding orang lain?**

Encik Zulkafly : Labu sayong sebenarnya banyak saingan banyak tapi banyakan Cuma nasib la itu la bila saing bila banyak saingan makna kita kena buat perubahan la kita segi ya kita kena buat perubahan la kalau banyak saingan bukan *commit* [mengaku] kat [dekat] orang aku punya bentuk labu sayong saya saya tak [tidak] saya suka labu sayong asal dah rupa itu dah saya pasal dulu di Kuala “tengok nor bentuk baru” kata dia dia kata saya kata saya diam ja saya kabor [bagitahu] dia ini “awak jangan cakap ini” saya dulu diam di makmal buat uji kaji tentang labu sayong macam macam bentuk sekarang ni [ini] dah [sudah] tak da [tidak ada] dia keluar la bentuk tu [itu] balik kan dia banyak kan dulu tak [tidak] banyak dia keluar mana saya tak [tidak] tidak la bangga tapi benda tu [itu] saya dah [sudah] dalam makmal saya tahu la buat kerja bentuk bentuk saya buat bentuk daripada awal hingga akhir saya buat makna sekarang ni [ini] dia keluar [keluar] pulak bentuk macam ini jadi apa saya buat tu [itu] saya tak heran [tidak hairan] benda itu.

Anis : **Okay boleh encik ceritakan serba sikit mengenai sejarah labu sayong dekat tempat encik?**

Encik Zulkafly : Saya ingat saya kata sejarah tidak la tapi saya rasa dia ini berkait unik la bentuk dia unik unik la. Labu sayong tak [tidak] salah saya *start* [mula] dulu dulu berpuluh puluh tahun dah [sudah] tak [tidak] lupuk dek zaman masih ada la masih ada hari ini masih faktornya bentuk dia la keunikan bentuk dia pasai itu la keunikan bentuk dia. Ada buat merah ada buat hitam tapi tu la kerana bentuk dia keunikan bentuk dia.

Idayu : **Apa yang membuatkan encik pilih nak [mahu] buat bis --**

perniagaan labu sayong ni?

Encik Zulkafly

: Bila dah pencen dah pencen saya dah terlanjur dalam bidang itu bila saya cari bidang lain tak [tidak] boleh saya --- kata *you* [awak] sudah sudah belajar [belajar] cikgu *you* [awak] mengajar tentang komputeryou [awak] dah [sudah] habis cikgu *you* [awak]ada pengalaman komputer *you* [awak]bukak [buka] kelas la apa masalah apa itu cerita dia yang macam itu la saya dulu mengajar budak buat labu sayong bila habis itu orang panggil saya Cikgu Nor --- sendiri *you* [awak]kena buat kerja sendiri lagi kreatif saya rasa la kita buat sendiri lagi kreatif lagi kerja kita baguih [bagus] walau masa itu kita buat empat (4) jam lima (5) jam sehari tapi lebih kreatif saya rasa la kebebasan buat kerja ini memang bebas bukan bebas bebas kita ini bebas senang tak da [tidak ada] terikat kat [dekat] mana mana bila kerja orang bila kerja kerja sehari tak tak boleh [tidak tidak boleh] la saya memang pernah 26 tahun kerja itu saya tak bebas saya piker [fikir] bebas untung banyak duit “aku buat kerja aku nak [mahu] banyak duit kerja kuat banyak aku aku bebas mana nak [mahu] pergi tak da [tidak ada] hal” kerja itu nak kerja mula mula kerja dulu tak nak (tidak mahu) kerja *you* [awak]piker [fikir] jangan jangan kerja dulu dia suruh kerja dah [sudah] gaji seratus, 195 tak [tidak] banyak lagi dulu 195 sebulan tapi buat kerja tapi memang masih ada lagi pengarah saya sejak dah [sudah] pencen masih ingat lagi saya kenal tunggu kata nya memang betul hasilnya kita pencen ini memang hasil lumayan lumayan terutama sihat la sihat tangan kita lumayan apa yang kita belajar nikmat masa bila kita dah pencen mari mari mari mari (membuat gaya) ibarat saham la mari mari mari mari (membuat gaya) je [saja] itu makna kita belanja bukan banyak duit makna tak [tidak] putus [putus]duit senang senang kata tak da [tidak ada] masalah langsung.

Idayu

: **Lagi satu labu sayong ni [ini] pun boleh dikira sebagai apa warisan kita kan?**

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

- Encik Zulkafly : Ya ya ya tapi yang untuk untuk -- tapi la tapi bahagian saya picit picit sikit sekerat hari gi [lagi] akan lupus lah picitini.
- Anis : **Sebut pasai [pasal] picit dia memang kena guna dia ada teknik picit untuk buat labu sayong?**
- Encik Zulkafly : Ya ya. Kalau awak datang pagi kan saya boleh buat tapi hari ni tak boleh [tidak boleh] la kan kalau hari sabtu tunggu datang kata macam besok besok [esok-esok] saya situ la saya tak da [tidak ada] masa itu bukan saya ada ja [saja] datang itu hari bulan lepas cikgu itu anak dia mungkin saya tak tahu [tidak tahu] la datuk la apa tak tahu [tidak tahu] la Wallahualam telepon [telefon] saya “Nor camna [macam mana] Nor ini ini ini ini satgi [sebentar lagi] dia anak dia nak [mahu]exam [peperiksaan]” saya bagi keterangan sampai habis tolong buat picit ini saya buat picit hat [yang] mana saya pandai buat dua (2) tiga (3) jam kat situ macam ini kata dia saya picit *time* [masa] itu saya saja saya bukan kedekut orat saja saya memang kalau ada masa saya tolong saya tolong dia saya tak [tidak] kisah sebenar benda benda ini saya tak [tidak] kisah kan saya masa tepat la masa saya la dan saya macam hari ini la kalau datang pagi saya tolak jangan datang pagi hari saya cakap terus terang pasai [sebab] apa saya tu [itu] sah layan pada sebuah bas ja [saja] kan datang Nor tolong Nor ni [ini] saya terpaksa pasai [sebab] saya bahagian tahu bahagian itu masa saya boleh cerita bab itu dan saya boleh buat kerja itu dan deme [mereka] transit dengan pada itu kalau cara saya kita buat la kalau kita tak [tidak] boleh mana orang nak [mahu] panggil kita kena buat macam itu la mana mana boleh buat kita buat tak kesoh [tidak kisah] la.
- Anis : **Adakah teknik picit tu [itu] dia guna semua jari ka [atau] dia guna satu jari?**
- Encik Zulkafly : Saya guna semua kiri kanan saya kiri kanan kanan kiri kiri kanan jari.
- Anis : **Semua jari la guna?**
- Encik Zulkafly : Haa [Ya]. Dia picit ini ada empat (4) jari ada dalam satu (1) luar

dia picit macam tu [itu] setiap jari mesti ada luar empat (4) dalam kata jari luar biasa nya biasa itu tiga (3) jari macam macam teknik la kalau datang awal senang la saya buat lah. Tengok la dalam bulan lima (5) ni [ini] mungkin keluar Seni Di Jari, Seni Di Jari RTM 1 Seni Di jari tajuk dia tengok la kalau tv 1 Seni Di Jari tengok saya itu dia buat.

Anis

Encik Zulkafly

- : **Kalau proses nak [mahu] cat pulak dia bila boleh buat?**
- : Cat? Tak [tidak] pakai cat. Cat bakor [bakar] hilang dia ada alat panggil *chemical* [kimia] ke dalam dalam palaka [dapur]you [awak]tahu ada ke dalam dalam palaka [dapur] cat bakor [bakar] 800 500 hilang cat merah pon hilang dia ada satu (1) beralah tak nak [tidak mahu] bahan pelaka [dapur] la apa macam macam bahan la tapi macam *colourcolour* [warna warna] dia tak da [tidak ada] bakor [bakar] dah [sudah] dia buat buat terus dia bakor [bakar] dia dah *colour colour* [warna warna] *spray clear* [semburan jernih] yang apa dia simpan macam macam apa macam apa ini macam tu apa *lamine* [lamina] kan kita masuk itu prap prap (bunyi)*press* [tekan] langsung lekat la tak [tidak] nampak kita macam ini la. Banyak orang kata cat bukan cat bukan cat ada *chemical* [kimia]*chrome chemical* [bahan kimia] tu *chromium* [bahan kimia]*chromium* [bahan kimia] tu *colour* [warna] hijau [hijau] saya ada *colour* [warna] hijau *chromium* [bahan kimia] saya tunjuk serupa [macam] itu kalau itu untuk khas tembikar pakai itu masa buat *cleansing* [cuci] pun mungkin sedikit *colour* [warna] itu cobt [bahan kimia] cobt [bahan kimia] itu ada lah C-O-B-T cobt [bahan kimia] itu *colour* [warna] biru dia dia mahal tak [tidak] besa [biasa] beli pun kalau kita buat *cleansing* [cuci] kira mungkin 800 1000 Wallahualam la saya tak [tidak] tahu harga dia.

Anis

Encik Zulkafly

- : **Untuk labu sayong yang *colour* [warna] hitam ini dalam dia pun *colour* [warna] hitam?**
- : Ke sikit kehitam nya sikit hitam hitam hitam sikit hitam nya dia itu yang nampak hitam sebelah luar [luar]pasai [sebab]tambah

luar kan ye hitam betoi [betul] dalam itu sedikit hitam hitam tapi tak [tidak] hitam macam luor [luar] beza dia kemungkinan la saya rasa la.

Anis : **Selain encik adakah adik beradik encik pun buat perusahaan?**

Encik Zulkafly : Abang saya dah [sudah] tua tua semua dah [sudah] tanya saya *consider* [berfikir] dua (2) pompuan [perempuan] yang dua (2) kakak saya memang ni ni [ini ini] buat labu Aminah binti Pandak Bedin memang dia buat Aminata dalam buku satu (1) Inggeris dia keluar [keluar] dalam satu buku ni [ini] mat sallah buat Aminata Pandak Bedin dia buat labu sayong.

Idayu : **Encik ada berapa orang adik beradik?**

Encik Zulkafly : Saya semua ada lapan (8) tinggai [tinggal] enam (6) ja [saja] enam (6) dah [sudah] tak da [tidak ada] dah [sudah] enam (6) kak saya dah [sudah] tak nak [tidak mahu] buat dah dah [sudah sudah] tua dah [sudah] tua dalam 75 80 semua dah [sudah] tinggai [tinggal] saya lagi saya masih 70 saya maih buat lagi tapi tidak la buat macam dulu punya saya buat.

Anis : **Masa encik mula mula nak [mahu] buat perusahaan ini encik adakah encik menggunakan modal sendiri?**

Encik Zulkafly : Tak da [tidak ada] modal banyak tak da [tidak ada] modal banyak tanah tanah sendiri semua tanah sendiri dapur buat sendiri tumbuk lesung sendiri tenaga ja [saja] mana ada modal sangat orang yang modal ini kemungkinan tanah dia beli kan tanah tanah dia tak da [tidak ada] beli tanah orang beli kalau saya tanah sendiri kita ambil pastu [lepas itu] saya buat sendiri lesung sendiri tumbuk mana saya saya modal modal modal tak da [tidak ada] modal modal modal apa tak da [tidak ada] modal sangat dah [sudah] sekam sekam ambik ambik [ambil ambil] sendiri mana ada mula mula memang la rasa pasai [sebab] bukan riak kita itu dah [sudah] ada bahan sendiri kan tanah sendiri mak kita ayah kita ada tanah pastu buat sendiri bakor [bakar] sendiri apa mana ada modal modal tenaga ja [saja] itu ja

[saja] modal dia.

Anis : **Siapa yang banyak bagi dorongan la kat [dekat] encik untuk buat --**

Encik Zulkafly : Dorongan tak da [tidak ada] banyak sangat pangkal kita la sendiri semua atas diri sendiri arah mana kamu hendak tanya diri sendiri kamu nak [mahu] ke mana sebenar itu je dia macam tuhan kata dalam hidup kata syurga neraka kamu nak [mahu] jalan mana pilih ja [saja] tuhan bagi nak jalan mana nak [mahu] kanan syurga kiri neraka kamu nak nak [mahu] neraka pilih neraka nak nak [mahu] syurga ikut syurga makna kita jalan yang baik hendak aku senang hasil buat labu pilih labu buat labu macam mana labu itu pandai pandai la pandai pandai jangan sekat rezeki orang itu satu buat ja [saja] In Shaa Allah tak da [tidak ada] masalah apa rajin ja kamu rajin senang la bukan saya kata kamu rajin saya rajin orang rajin orang senang bukan kaya tak [tidak] kalau rajin senang itu saja prinsip pegang. Budak budak pelatih pon mana mana saya ajor [ajar] tetap saya cakap dia kamu nak [mahu] senang rajin kerja rajin ja.

Idayu : **Kiranya anak anak encik berminat dak [tidak] dengan --**

Encik Zulkafly : Sorang [seorang] lagi tinggai [tinggal] tapi pompuan [perempuan] asas deme [mereka] tahu asas deme [mereka] masa SPM kan asas deme [mereka] buat asas deme [mereka] tahu tapi cara moden la asas nya anak saya ada sorang [seorang] yang laki [lelaki] dia mula asas dia jadi lama lama dalam empat (4) lima(5) enam(6) bulan nak [mahu] raya nak [mahu] keluar dah [sudah].

Idayu : **Adakah encik ada pembantu dalam pembuatan?**

Encik Zulkafly : Tak da [tidak ada] saya pembantu tak da [tidak ada].

Anis : **Buat sendiri la?**

Encik Zulkafly : Buat sendiri saya tak [tidak] suka pembantu saya suka nak [mahu] bayar pekerja pun saya tak [tidak] suka pasai [pasal] saya suka jenis orang “aku tak nak [tidak mahu]tender [projek] hantar labu cepat cepat” saya tak [tidak] suka saya rasa ada

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

orang ambik [ambil] saya buat janji tak boleh [tidak boleh] ada barang ambik [ambil] saya bakar [bakar] ndak [hendak] mana ndak [hendak] amik [ambil] saya suka macam tu macam baru ni saya tak [tidak] janji saya bakar [bakar] dalam --- “encik nor encik nor saya nak [mahu] semua ini ambik [ambil] la” saya bagi mana tak [tidak] panas sejuk ambik [ambil] la saya senang saya senang saya tidak ada terikat mana mana tu saya suka macam ini saya buat tapi tak [tidak] suka banyak banyak kedai saingan barang saya tak [tidak] suka kalau hang [kamu] pergi kedai luar tu [itu] memang dua (2) tiga (3) kedai satu (1) bentuk dua (2) tiga (3) orang satu (1) bentuk dua (2) tiga (3) kedai dia saya tak [tidak]suka minta maaf la dia di Kuala sana tak [tidak] ada barang saya. Saya tak [tidak] suka macam tu saya tak [tidak] suka saingan barang barang saya.

Anis : **Kalau encik nak [mahu] cari tanah liat encik cari sendiri ka [atau] macam mana?**

Encik Zulkafly : Saya sekarang ni [ini] saya cari sendiri senang saya murah sikit sikit tapi tanah tu [itu] memang tak [tidak] beli tanah ayah saya tapi harta dah berbahagi tanah tu [itu] nak [mahu] pakai abang saya makna saya kena bayar la abang saya itu je [saja]. Saya tak da [tidak ada] apa ambik [ambil]*free* [percuma] pun boleh tak da [tidak ada] ayah tapi tanah pusaka tak [tidak] boleh pasai [sebab] dah [sudah] bahagi harta kena bayar la.

Anis : **Berapa harga contoh seguni tanah tu [itu]?**

Encik Zulkafly : Enam ringgit [RM6] sekarang murah ja [saja] seguni enam ringgit [RM6].

Anis : **Selalunya kadar harga satu (1) biji labu?**

Encik Zulkafly : Labu sayong? Labu sayong lebih kurang satu (1) sepuluh runggit [RM10] ja.

Anis : **Paling murah la yang paling kecil [kecil]?**

Encik Zulkafly : Yang besar [besar] besar [besar] ini.

Anis : **Harga yang paling rendah dari sepuluh ringgit [RM10] macam itu yang paling tinggi?**

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

Encik Zulkafly : Orang jual la orang jual macam kita tolak macam itu lapan (8) hingga sepuluh (10) ringgit memang harga kurang kurang dua belas lima belas atas la.

Anis : Paling mahal?

Encik Zulkafly : Mungkin luar sampai tiga puluh lima dua puluh lima sebab saya pergi 2013 saya pergi ke apa apa Kepala Batas sana saya pergi ada satu (1) ekspo sepuluh (10) hari saya bawak [bawa] labu sayong macam goreng pisang saya jual apa lima belas ringgit, lima belas ringgit lapan belas ringgit lima belas lapan belas tak pasai pasai [tidak pasal pasal] murah benor [benar] sini dua puluh lima ke tiga puluh dia kata saya cakap dia saya buat sendiri saya kata orang beli lain orang beli mungkin dia *mark up* [ambil untung] bagi dua saya kata saya buat sendiri orang woo (bunyi)*you* [awak]buat sendiri mana tak [tidak] goreng pisang saya buat macam goreng pisang la lapan belas, dua puluh, lapan belas, lapan belas, sembilan belas, sembilan belas, lima belas itu ja [saja] nasib baik saya *spare* [ganti] banyak saya balik dan saya balik ambik [ambil] itu mana macam mana makna kata kita tak [tidak] boleh juai [jual] ikut orang macam tu [itu] memang betul ikut pasaran tapi saya tak [tidak] mahu saya buat sendiri saya bukan ada *mark up* [ambil untung] apa tak da [tidak ada] tak da [tidak ada] kan tu [itu] pasai [sebab] jauh beza saya jenis macam tu [itu].

Anis : Agak agak kalau encik juai yang ni [ini](menunjukkan sesuatu) berapa?

Encik Zulkafly : Saya seratus saya rasa ada orang juai [jual] kedai itu seratus lapan puluh, dua ratus kalau orang tahu buat labu saya bawak [bawa]tu [itu] tak [tidak] banyak saya jalan dua (2) biji empat (4) bijik [biji] tak [tidak] banyak kereta tak [tidak] muat ja [saja] habis saya juai [jual] sampai seratus sepuluh habis di kedai satu (1) lapan (8), seratus, seratus setengah beli diorang [mereka] ini beli sendiri mula duit semua orang tak [tidak] suka kecil [kecil] besar [besar] buat hiasan letak tepi bucu sana

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

(menunjukkan sesuatu).

Anis : **Adakah encik memeriksa kualiti labu sayong yang dah [sudah] siap?**

Encik Zulkafly : Kualiti la tengok la tak saya tahu kualiti kena betul orang kata senang ja benda benda ini kita tengok ja [saja] warna cat serupa [macam] itu (menunjukkan sesuatu) itu senang ja.

Anis : **Kalau nak [mahu] buat labu sayong ini contoh banyak terlebih tanah terlebih pasiaq [pasir] ka [kah] apa jadi *effect* [kesan] dia?**

Encik Zulkafly : Biasa dia kurang kurang la pasai [sebab] apa kalau pasir banyak dia akan retak dia retak dia akan *cracker* [keretakan] bahasa bahasa pengeringan dia dia retak sama macam pasir. Pasir dia mendak pasir memang dak [bukan] pasir tapi lebih jugak [juga] pasir itu la pasir banyak tak da [tidak ada] plastick tak dak [tidak ada] pegang pasir. Pasir kan tanah dia proses halus. Pasir halus banyak walau lepas tapis tapis lepas ke bawah jugak kalau pasir banyak dia tak da [tidak ada] liat liat takda [tidak ada] habis la dia liat itu ada pasir halus memang ada pasir tak da [tidak ada] pasir memang tak [tidak] jadi kalau takda [tidak ada] pasir memang tak [tidak]) kuat *body* [badan] dia tak tak tak [tidak] da [ada] kuat takda [tidak ada] pasir pasir mesti ada.

Idayu : **Okay di mana lokasi encik buat labu sayong ini lokasi maksud dekat rumah ka [atau] dekat bengkel?**

Encik Zulkafly : Biasa buat di rumah ja [saja] di bengkel ada bengkel saya sendiri ada biasanya kita ada kebebasan kita buat dalam rumah biasa dulu rumah saya atap buat labu di bawah kan mula mula kita mula kecil kecilan la tapi tu masa masa dua (2) lapis kalau -- panas panas ja [saja] sempit la sempit asal dia ceramuk je rasanya.

Anis : **Boleh encik bagitau [beritahu] ada selain apa jenis peralatan tradisional la yang di digunakan untuk buat labu ni [ini] contoh pinggan**

Encik Zulkafly : Ya la pinggan la saja pinggan pengepit sudip itu peralatan dia

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

itu ja peralatan labu sayong tak [tidak] banyak kata tak [tidak] banyak memang tak [tidak] banyak buat labu sa – labu ni [ini] memang peralatan tak [tidak] banyak apa pun tak [tidak] banyak apa ja [saja] peralatan macam ni [ini] siap labu meluru batu nya pastu [lepas itu] *stamping* [tekap] nampak peralatan banyak sangat sikit ja [saja] sikit kalau macam *cleansing* [cuci] tu [itu] okay *cleansing* [cuci] buat *blissed* [kilat] hah itu banyak bahan bahan dia yang itu banyak. Itu banyak kalau buat ini tak [tidak] banyak la tak ([tidak] banyak la.

Anis : **Setakat ini berapa jenis labu yang encik dah [sudah] hasilkan?**

Encik Zulkafly : Saya ingat lima (5) enam (6) itu sepuluh (10) sepuluh (10) bentuk lebih kurang la saya buat la.

Idayu : **Selain labu sayong ini encik buat apa lagi daripada tanah liat?**

Encik Zulkafly : Itu ja [saja] labu air itu ja [saja] saya memang labu sayong je [saja].

Anis : **Labu sayong ini pernah dapat permintaan dari kerabat diraja ka [atau] golongan atasan?**

Encik Zulkafly : Kurang la tapi ada pun kalau kahwin kecil kecilan dia buat *souvenir* [cenderamata] ja [saja] orang kawin --- itu buat tepak sireh ada buat *design* [corak] tu [itu] banyak la banyak orang minta kecil kecil banyak daripada perkahwinan banyak la lagi pun hadiah sukan sukan banyak la sekolah sekolah ambik [ambil] tapi saya tak dak [tidak ada] saya saya saya bukan riak tak [tidak] suka buat kecil [kecik] kecil banyak mintak [minta] dulu bini [isteri] saya ini dia buat sehari peruntukkan sehari seribu seribu seribu tiga ratus sehari tutup kerja buat tak [tidak] nak [mahu] saya saya buat acuan ja [saja] sambung buat dua ratus setengah saya buat acuan ja [saja] saya tak nak [tidak mahu] saya tak da [tidak ada] bantu apa saya buat model saya buat acuan *you* [awak] tuang *you* [awak] siapkan sampai habis saya tak [tidak] campur saya hanya tolong itu ja [saja] saya tak

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

tak tak [tidak] suka memang tak [tidak] suka rumit rumit tak [tidak] suka saya memang. Laku memang laku amat laku sekarang pun laku tapi saya tak [tidak] suka saya tak [tidak] mencabar pada saya saya rasa tak [tidak] mencabar benda tu bukan mencabar saya suka mencabar benda benda macam ni [ini] buat labu air ni [ini] memang mencabar buat *design* [corak] mencabar rasa labu cantik *design* [corak] hiasan yang cantik hiasan ja [saja] labu tak [tidak] cantik takpa [tidak apa] hiasan itu penting. *You* [awak]sendiri pun tahu orang macam mana pun kalau hiasan cantik cantik la itu itu prinsip saya pegang senang.

Anis : **Andai kata la kerabat diraja nak nak [mahu] buat encik jadi pembuat labu sayong diraja apa pandangan encik?**

Encik Zulkafly : Tengok tengok keadaan la bentuk macam mana ya la kalau mampu lagipun benda benda macam ni [ini] perbincangan ja [saja] bincang ja [saja].

Anis : **Apakah encik merasakan persaingan antara perusahaan?**

Encik Zulkafly : Saingan itu yang amat bagus saingan itu amat bagus amat bagus tak da [tidak ada] saingan mana boleh. Saingan la baru kita seronok saingan la seronok.

Idayu : **Macam mana encik berhadapan dengan pesaing pesaing --**

Encik Zulkafly : Tak da heran [hairan] tak heran [hairan] rezeki di tangan tuhan janji usaha saja.

Anis : **Apakah pengalaman yang encik pernah hadapi la sepanjang bergelar tokoh?**

Encik Zulkafly : Ada tu tahun 90 saya hadapi ekonomi merosot saya keluar [keluar] pada saya sini 40 hari saya pergi ke ke mane ke Johor, ke Negeri Sembilan, Melaka. Tahun 90 tak [tidak] salah saya la 90an anak kecik [kecil] lagi. Masa tu [itu] ekonomi kurang merosot la kira kita penuh 40 hari 40 hari penuh kereta saya pergi ke Johor. Johor, Air Hitam terus saya pergi Negeri Sembilan ataupun saya pergi ke Melaka Bukit Ketil la Tanjung Bidara la saya pergi la hari tu [itu] saya merayap saya jalan pergi makna saya pergi sabtu balik ahad malam ahad balik itu

biasa la itu saingan masa saya masa itu saya ingat ekonomi kita pun rasa di sini pun teruk saya rasa la arwah nenek saya memang saya anak masih kecil (kecil) lagi bawak [bawa] pergi sorang (seorang) ikut saya.

Anis : Apakah adakah encik pernah dapat apa apa anugerah sebelum bergelar tokoh?

Encik Zulkafly : Tak da [tidak ada] apa. Anugerah saya itu ja [saja] la saya pergi banyak dalam kerja orang panggil kursus ini itu ada lah.

Anis : Macam mana encik boleh mendapat gelaran Tokoh Adiguru?

Encik Zulkafly : Saya sebenar adiguru ni [ini] sebelum saya ada kawan saya dapat --- dapat adiguru bila dia meninggal title [jawatan] tu [itu] kosong selama tiga tahun dah [sudah] kosong tiga tahun dah [sudah] orang jumpa saya --- dia turun daripada akhbar dia ada pejabat dia jawatankuasa adiguru. Ramai minta kan saya pergi Encik Nor saya dah [sudah] pencen dah [sudah] Encik Nor mintak adiguru ni [ini] borang nya ambik (ambil) borang sampai rumah simpan dah [sudah] tak (tidak) keluar dah (sudah) esok tiga empat bulan keluar balik tanya dia aya ya ya yaa saya isi ambik borang ni [ini] serupa itu simpan nya. Hari yang ketiga keempat saya tak [tidak] tahan dah [sudah]. Mari pompuan [perempuan] tu [itu] memang kerani kerani tu [itu] dia kerani memang baik --- tolong Encik Nor dia memang saya banyak kerja kerja saya tu [itu] saya masa kerja dulu berkumpul cuti kerja tu [itu] anggap pompuan (perempuan) macam adik beradik ja [saja] jangan anggap lain sekolah pun kamu anggap ja [saja] adik beradik tengok perempuan kerja berat tu [itu] kita tolong dia deme (mereka) cepat cepat nak [mahu] buat apa *time* [masa] tolong buat dia macam tu [itu] kita kena anggap dia adik beradik ja [saja] makan makan kalau guru cakap kita pergi sukan tido tido [tidur tidur] ramai ramai la pompuan (perempuan) anggap macam itu anggap adik beradik ja [saja] yang anak beranak anggap anggap kena kena tanam sampai macam itu jangan itu

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

kita hancur macam itu macam itu la sungguh Nor kata banyak sangat orang mintak [minta] dah [sudah] untuk pegang jawatan kosong ni [ini] tolong la kata dia dalam dalam borang tau [tahu] la nak [mahu] sijil ini nak [mahu] sijil ini nak [mahu] sijil ini kan?

Idayu : **Kiranya ada KPI yang diperlukan la untuk bergelar tokoh tu [itu]?**

Encik Zulkafly : Ya ya ya ya. Pengalaman dia nak [mahu] pengalaman berapa tahun dia ada itu pengalaman deme [mereka] kalah tu [itu] mintak [minta] la Encik Nor tolong la dia kata tolong la dia kata.

Anis : **Berapa tahun pengalaman yang dia nak [mahu]?**

Encik Zulkafly : Saya tahun 74 bayang la. Berapa tahun arwah mak saya 74 saya dah [sudah] saya dah [sudah] takda [tidak ada] la nak [mahu] tahun tapi gitu [macam itu] tolong la dia kata. Saya mohon mohon bagi satu (1) watakah ni [ini]. KP turun KP kata dia tak kan [tidak akan] pergi Kuala Lumpur dia turun turun turun kat [dekat] sini dia bagi saya ini. Ini yang kata orang itu la watakah ni [ini].

Anis : **Apakah pencapaian tertinggi encik sepanjang buat labu sayong?**

Encik Zulkafly : Saya itu la yang saya dapat anugerah.

Anis : **Tokoh ni [ini]?**

Encik Zulkafly : Tokoh ja [saja]. Saya tak ada [tidak ada] la seni lain itu ja [saja] habis habis cuti ini ja [saja] la ada lain tak da [tidak ada]. Saya duit diorang [mereka] bagi sepuluh ribu.

Anis : **Boleh encik terangkan apa maksud adiguru?**

Encik Zulkafly : Adiguru ini saya kata adiguru ini tradisional picit picit kalau ikut saya la banyak pengalaman dari segi seramik tau [tahu]. Saya rasa adiguru ini buat rupa [macam] kecil ja [saja] tapi skop dia luas kalau saya kaji luas. *You* [awak] kalau bercakap ja [saja] tanya bahagian *glaze* [lirik] *you* [awak] boleh boleh cerita. *you* [awak] pembakaran bakar tinggi *you* [awak] boleh paham berapa suhu boleh buat kalau bakar ini jadi apa tu [itu] rupa kecil

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

[kecil] tapi ianya luas luas bukan saya riak tidak saya memang kalau dapat adiguru memang bukan la saya riak tapi saya rasa betul la saya dapat adiguru sebab saya bekas pelatih lepastu [lepas itu] saya mengajar budak 15 tahun pastu [lepas itu] saya dalam makmal dalam 8 tahun saya pencen. Makna la segi ini saya boleh terima saya ambil itu la bukan nama tapi di luar sijil dia. Kalau awak tanya la kan ini berapa suhu dia pembakarn ini apa jadi air ini apa jadi itu saya 2014 cerita di Angsana Angsana di sini. Angsana Johor Bahru nu (tu) di Singapore orang tanya di Johor Bahru saya pergi tahun 2000 cuti panjang. Makna saya kita ada orang tanya kita kena selesai masalah orang kita main ni [ini] apa jadi ni [ini] kalau kalau mentah suhu ni [ini] apa jadi makna kita kena terang satu persatu terpaksa terang. Tak [tidak] saya bukan kata kita nak [mahu] kita kena kita dah [sudah] belajar [belajar] menempuh benda itu kita dapat di mana kena kena tahu la. Kalau tak nak [tidak mahu] menjadi ini apa jadi air ini labu ni [ini] kalau bubuh air panas jadi apa itu contoh dia kalau bubuh air panas jadi payau tak [tidak] boleh minum betul dia kata saya bubuh [letak] kan air panas. Dia dia diakui makna itu orang yang pasai [sebab] apa bau limau tanah ni [ini] kena kena kena jawab la. Tanah ni ni ni [ini ini ini] kalau ini dia peram berapa lama bau busuk dia buat labu air kita boleh buat cara kepakaran loklaq air pulak kena bakor (bakar) lain cara bakor (bakar) lain dia tinggi sikit lagi itu dia dia dia macam itu la

Anis : **Macam mana encik boleh tau [tahu] nama encik dikeluarkan oleh Pihak Kraf? Macam mana encik boleh tau [tahu] la nama encik di senaraikan oleh Pihak Kraf?**

Encik Zulkafly : Kraftangan tahu dia tahu saya bekas bekas pelatih. Dia ambil dulu daripada sini ramai pelatih duduk sini makna daripada labu sayong asal kan labu sayong ni [ini] labu sayong tahu. Itu la saya bila bila dapat adiguru dia tak [tidak] bagi orang luar dia mesti bagi orang tempatan orang tempatan kecuali la pelapis

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

saya ni [ini] habis ni [ini] saya mungkin habis ni [ini] orang bukan orang sini dia mai [datang] ambik [ambil] pulak sebab dia asal di sini labu sayong. Labu sayong ni [ini] dia kata bukan nama sikit tapi orang luar yang bagi saya cerita cerita cerita saya buat macam orang tanya macam saya pasal apa saya boleh jawab *at least* [paling tidak] saya belajar dengan dia dua tahun setengah. Pembakaran kalau bakar ini apa jadi apa saya dalam pembakaran saya dalam pembakaran dulu *glazing* [lirik] bukan labu sayong kes labu sayong 900 *degree* [darjah] bakor [bakar] ni 1100 *degree* [darjah]. Besi boleh cair tapi kita tahu dah [sudah] belajar tidak makna benda itu dalam kepala otak la benda itu kita punya susah dulu bila kita buat susah itu kita senang kita senang senang apa mana yang susah itu simpan dalam otak ja [saja] bila orang tanya kita jawab dengan cara spontan kita tahu apa masalah jawab la.

Anis : **Siapakah yang menyampaikan anugerah adiguru ni [ini] dekat encik nama orang yang menyampaikan?**

Encik Zulkafly : Datuk Kamil-Kamil apa dia pencen baru bersara baru ini dia dia adiguru dia macam adiguru ini adiguru macam mana tadi soalan dia?

Anis : **Yang menyampaikan adiguru.**

Encik Zulkafly : Ini KP ketua pengarah ada dato dia Dato Kamil ada sini ada dalam *paper* [kertas] ni [ini] tengok la nama dia saya bukan orang panggil dia Kamil tapi saya lupa Kamil apa dato. Dia dapat anugerah dato daripada dia dapat dato ini daripada apa daripada ini dia. Dia datang Kuala Kangsar dia ke tempat saya.

Anis : **Dato Mohd Kamil**

Encik Zulkafly : *Yes* [ya] dia dia dia bagi saya itu. Dia pun dah [sudah] bersara dah [sudah] tukor [tukar] pulak orang lain Zuraidah sekarang pompuan [perempuan] pulak tukor [tukar] dia lepas ini saya tak [tidak] tahu sapa [siapa] tukor [tukar] dia pulak. Dia biasanya kalau dia ini KP ketua pengarah ini dia biasanya dia bagi orang kraftangan ja [saja]. Dia bagi orang jabatan itu ja [saja]. Dia

lantik daripada ini ini lantik daripada tak [tidak] berapa ingat lantik daripada ketua ini dipegang daripada Nazri Nazri dia perlancongan perlancongan memang dia kawal la perlancongan.

Anis

: **Apakah perasaan encik masa dapat watikah adiguru?**

Encik Zulkafly

: Waktu tu [itu] watikah seronok la seronok juga kan pasai [sebab] diorang [mereka] bagi tempat tu [itu] betul kita pilih itu tepat sekali pasai [sebab] apa dia ambik [ambil] kehendak tu [itu] semua kita ada itu ja [saja] senang kamu hendak sijil ini kamu hendak bekas pelatih ni [ini] kamu boleh ini boleh ini makna kita dalam borang tu [itu] kita jawab dengan senang ja [saja] makna borang nya senang makna orang tengok dalam kita punya sijil tengok dalam borang kita baca saya ni [ini] *no* [tidak] jangan pilih kasih dia tak [tidak] boleh kalau dia bodoh kamu pilih kasih buat apa berdosa ini pelatih rupa gini [macam ini] dia tau [tahu] semua kita nak [mahu] borang semua ada. Saya suka dia saya jadikan dia ni [ini] saya nak [mahu] dia pasai [sebab] dia ni [ini] tak [tidak] pasai [sebab] budi bahasa dia dia tanya dengan saya dia datang di KL kalau pergi Kedah dia singgah tempat saya kerja tu [itu] pukul lima petang saya wajib tunggu dia walau saya dia pegawai tapi saya makna budi bahasa la saya ingat itu dia kenal saya itu la.

Idayu

: **Okay. Apa halangan yang encik hadapai sebelum bergelar Tokoh Adiguru Kraf?**

Encik Zulkafly

: Halangan takda [tidak ada] halangan tak dak [tidak ada] halangan. Saya halangan tak dak [tidak ada] pada saya biasa ja [saja] cuma saya doa doa saya sihat badan saya sudah la. Tapi contohnya kita balik kampung ini banyakkkan masyarakat kampung kita banyak banyak dapat masa kita duk [duduk] kerja dulu kurang kan kita kerja kalau kalau kita dah [sudah] pencen ni [ini] masyarakat kampung ni [ini] kita banyak banyak kamcin [rapat] dengan macam masjid tu [itu] bukan masyarakat kampung masjid la banyak kita banyak aktiviti masjid seronok kita.

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

Anis : **Apakah pengalaman manis la yang encik dapat yang encik lalui selepas encik --**

Encik Zulkafly : Manis ini la manis yang saya dapat sekarang ini badan sihat saya dapat elaun saya buat kerja ini nak [mahu] seronok ja [saja] syok [seronok] sendiri syok [seronok] sendiri saya tak [tidak] risau orang saya syok [seronok] sendiri ja [saja] bila orang panggil mana tak da [tidak ada] masalah saya kabor [bagitahu] betoi [betul] bila bila masa panggil saya saya kerja tak da [tidak ada] apa datang la saya tak [tidak] masalah tak da [tidak ada] masalah walau korang [kamu] sendiri pon [pun] bila datang talipon [telefon] saya kalau pun saya tak dak [tidak ada] tidak menolak mana mana pon tak [tidak] menolak. Saya tak [tidak] senang tolak bukan saya riak saya tak [tidak] menolak ilmu ada saya bagi. Saya bukan tak nak [tidak mahu] mati tak mau [tidak mahu] mati berapa saya mati kamu nak [mahu] ambik [ambil] ja [saja] kalau nak [mahu] belajar pon [pun] ada masa datang ja [saja] belajar tak [tidak] kisah la saya tak [tidak] kisah benda benda macam ni [ini.]

Anis : **Sejauh mana encik lihat perusahaan labu ini boleh diteruskan?**

Encik Zulkafly : Saya rasa 20 tahun macam ja [saja]. Tambah pulak lagi sekarang ini banyak lagi baguih [bagus] banyak budak budak ceratuk banyak buat labu bukan bekas bekas pelatih tak da [tidak ada] bekas pelatih dia tahu sikit buat benda buat labu tak yah [tidak payah] belajor [belajar] tak yah [tidak payah] belajor [belajar] dia buat belajor [belajar] kerja dengan orang dia buat acuan tuang tak da [tidak ada] masalah cuma ndak [hendak] kata macam saya misal kata yang saya dapat adiguru ni [ini] tak da [tidak ada] lah picit tak da [tidak ada] la yang saya buat acuan boleh la itu ja la itu beza dia.

Idayu : **Saya tau [tahu] yang apa tokoh anugerah ni [ini] dia tempoh dia dalam lima tahun ja [saja] kan? Kenapa dia lima tahun ja [saja]?**

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

- Encik Zulkafly : Wallahualam la. Itu saya tak tak [tidak tidak] tanya pulak mungkin dalam lima (5) tahun lima (5) tahun lima (5) tahun kemungkinan la dia nak [mahu] orang lain merasa pulak kan. Kita lima tahun dah [sudah] kerepot [tua] dah [sudah] semangat tinggai [tinggal] sekarang ni [ini] semangat tinggai [tinggal] ja [saja] tenaga dah [sudah] kurang semangat memang ada. Otai la otai otai la semangat tinggai (tinggal) ja [saja].
- Idayu : Setahu saya encik dipanggil dengan gelaran Cikgu Nor kan? Kenapa encik dipanggil dengan gelaran tu [itu]?**
- Encik Zulkafly : Saya orang kampung panggil Nor. *No good* [tidak baik] orang panggil saya. *No good* [tidak baik]. Haha (ketawa). Wallahualam itu orang panggil orang kampung sini *no no no* [tidak tidak tidak] *good* [bagus], no cirit (nama panggilan), no rito(nama panggilan), itu nama dia saya *no good* [tidak baik] Wallahualam nak nak [mahu mahu] macam mana. Sini orang panggil sini masuk sini mana rumah Encik Nor orang lain rupa itu orang cari orang panggil bapak [bapa] mungkin orang tahu kalau tanya masuk sana mana rumah Encik Nor saya la pasai [sebab] orang nama Nor mungkin tak [tidak] ada sini ada sorang dua (2) la.
- Anis : Apakah harapan encik la agar perusahaan ini diwarisi oleh generasi akan datang? Harapan encik.**
- Encik Zulkafly : Saya saya saya tak [tidak] kisah la mana mana saya akan datang saya ingat lagi banyak cabar lagi banyak mencabar banyak macam macam keluar [keluar] kan ada banyak tapi tak [tidak] mencabar tak [tidak] ada dugaan rupa itu itu ja [saja] itu pesan saya la. Kita macam dulu buat labu bila bila pencen boleh ke hidup boleh buat labu macam tu [itu] raya dengan labu saya pencen dah [sudah] sebelas tahun saya pencen 2005 sekarang ni [ini] dua ribu berapa belas tahun saya pencen 2005 berapa tahun dah [sudah] berapa tahun dah [sudah] sebelas tahun dua belas tahun hasil labu sayong tak [tidak] ada nampak makna saya buat --- beratus ratus mana labu sayong tanya dia sebab apa saya kata

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

macam itu? Serupa pinggan mangkuk. Ini mungkin tak [tidak]pecah retak ja [saja] plastik. Labu punggai [baling] pang (bunyi pinggan pecah) pecah tak [tidak] ada ganti betoi [betul] dak [tak]? Saya suka benda itu benda itu ja [saja] senang aja [saja] jawab dia senang aja [saja] apa susahnya orang kan ramai pakai dia itu ja [saja] hiasan dia labu ni [ini] takda [tidak ada] sangat tapi hiasan sangat benda penting dia tarikan tarikan.

Anis : Okay apakah harapan apakah harapan encik kepada pihak kerajaan la dalam membantu untuk menghasilkan labu sayong ini nanti nanti akan datang la?

Encik Zulkafly : Saya ini kan setakat Malaysia ni [ini] boleh tau [tahu] tapi keluar [keluar] tak [tidak] boleh sebab saya dulu ada lepas daripada New Zealand lima orang satu keluarga datang sini dia datang sini dia cakap nak [mahu] cari tradisional *pitching* [picit]*I do want them all* [saya mahu mereka semua] orang kuat sini lima orang bawak saya tak da [tidak ada] saya tak da tak da [tidak ada tidak ada] harga dia tengok macam tu [itu] ja “*yes this one*” [ya yang ini] dia kata. Dia kata ada *box* [kotak] ada kotak ada saya kata saya ingat dia tahu saya beli ni [ini] saya tak [tidak] letak di kargo kata dia dia kena peluk dalam kapal terbang memang buh [letak] dalam kargo hancur tau [tahu] la kargo terajang [sepak] biasa la kan dia saya tak [tidak] mintak [minta] duit dia bagi saya seratus setuju ja [saja] yang besar [besar] itu bagi lima puluh kecil [kecil] itu mangkuk *twin* [kembar] tangan tu [itu] mangkuk Malaysia --- saya tak [tidak] letak harga dia bagi ja [saja] duit itu ja [saja] tapi dia kata benda ini memang tak [tidak] boleh letak di apa di kargo dia kena bawak bubuh [letak] dalam itu bawak [bawa] dia tahu la kalau dia letak pasai (sebab) --- hancor [hancur] nya *you* [awak]tahu kargo dia *wrap* [bungkus] je [saja] tolak bukan kira natang [benda] apa sayang nya. Saya pergi Sabah Sarawak pon [pun] tak [tidak] leh [boleh] buat apa saya bawak [bawa] tanah kosong ja [saja] tak [tidak]leh [boleh] buat apa buat macam mana dah

| ORAL HISTORY: LABU SAYONG

[sudah] memang main kargo *you* [awak] tahu la kargo kan tolak hancor [hancur].

Anis : **Apakah nasihat yang ingin encik sampaikan kepada bakat bakat baru yang mula minta dalam pembuatan labu sayong?**

Encik Zulkafly : Saya terus pesan ja [saja] kalau kau [kamu] rajin kau [kamu] senang itu ja [saja] saya pesan *you* [awak]nak piker [fikir]*you* [awak]rasa kalau pilih bidang apa kamu minat itu ja [saja]. Saya tanya sendiri itu ja [saja]. Rezeki senang macam *you* [awak]sekolah *you* [awak]rasa harta korang (kamu) senang ja [saja] harta kaurang (kamu) pelajaran ja [saja] bukan harta kau [kamu] tanah rumah apa bila pon [pun] tak [tidak] dak [ada] harta kaurang [kamu] pelajaran. Pelajaran itu la harta kau kau [kamu kamu] pandai ja [saja] kau [kamu] belajar betul betul itu la harta kau [kamu]. Macam mana kamu masuk esok habis esok kita boleh piker [fikir] kita dah [sudah] matang fikiran nak [mahu] pergi hala mana tanya ja [saja] hang [kamu] bidang apa baguih [bagus] cara la. Sekarang ini ada sekarangi ni [ini] main jari ja [saja] pos laju hari hari datang rumah beli baju itu payah kedai dah [sudah] datang bungkuh [bungkus] ja [saja] apa masalah cabaran memang cabaran dugaan cabaran la tapi ini ja [saja] nak [mahu] beli baju ini.

Idayu : **Encik saya rasa sampai sini ja [saja] la kot temu bual kita.**

Encik Zulkafly : Tu [itu] lah kalau ada lagi apa yang hendak nya

Anis : **Terima kasih la encik bagi kerjasama.**

Encik Zulkafly : Saya tak [tidak] kisah itu kehendak korang [kamu] saya saya pon [pun] minta maaf la apa yang saya boleh jawab saya jawab kalau rasa rasa ada sampai tempat sekolah esok ada talipon [telefon] la.

LOG TEMUBUAL

LOG TEMUBUAL

MASA	PERKARA	CATATAN
00:00:05	Biodata tokoh	Zulkafly bin Pandak Bedin Kg Kepala Bendang 68 tahun Wah binti Md Arif Salmi binti Saidon
00:06:07	Sejarah pendidikan	Darjah enam melayu Perbadanan Kraf Tangan Malaysia Bidang Seramik
00:18:13	Pengalaman bekerja	RELA Juruteknikal
00:22:01	Sejarah Tembikar	Sawah padi Penawar Tanah
00:27:23	Jenis-jenis tembikar	Labu Tela Labu Pala Labu Gelugor Labu Lepap Labu Panai Labu Pucung Labu Belalai Gajah
00:30:56	Cara Pembuatan	Tradisional Moden
00:35:14	Masa Pembakaran	18 jam 20 jam
01:13:24	Gelaran	Tokoh Adiguru
01:43:18	Harapan	Generasi akan datang

INDEKS

INDEKS

Labu sayong 3-7, 9-10, 13, 16-19, 21-22, 25-26, 29-30, 32-34, 36, 38-41, 43-44, 48-49

Tembikar 3, 12, 18, 20, 23-24, 32, 35, 50

Encik Nor lihat juga Nor 8, 37, 42-43, 47

Nor lihat juga Encik Nor 8, 37, 42-43, 47

Picit lihat Teknik picit 7, 26, 28, 32, 34-35, 43, 47

Teknik picit 7, 26, 28, 32, 34-35, 43, 47

RUJUKAN

RUJUKAN

LAMPIRAN

• BIOGRAFI TOKOH

Nama Penuh	:	Zulkafly bin Pandak Bedin
Nama Samaran	:	Cikgu Nor
Tarikh Lahir	:	11 Disember 1948
Tempat Lahir	:	Kg Kepala Bendang, Perak Darul Ridzuan
Alamat	:	No 32, Kg Kepala Bendang, Sayong 33040 Kuala Kangsar, Perak
No Telefon	:	017-5938703
Emel	:	-
Jantina	:	Lelaki
Bangsa	:	Melayu
Profesion	:	Seni tembikar Labu sayong
Bidang	:	Kraf Tembikar
Tahap Pendidikan	:	Darjah 6

• SENARAI SOALAN

1. Bolehkah encik ceritakan mengenai latar belakang diri encik?
2. Bolehkah encik ceritakan mengenai latar belakang pendidikan encik?
3. Apakah pekerjaan encik sebelum menjalankan perniagaan ini?
4. Bilakah encik mula menjalankan perniagaan labu sayong ini?
5. Apakah yang membuatkan encik memilih untuk menjalankan perniagaan ini?
6. Bagaimana encik mendapat bimbingan di dalam perniagaan?
7. Apakah kenangan pahit dan manis encik sepanjang menjalankan perniagaan ini?
8. Apakah halangan dan cabaran sepanjang encik menjalankan perniagaan ini?
9. Adakah encik pernah berhadapan dengan kejatuhan semasa berniaga ataupun tidak?
10. Ketika berdepan halangan ataupun kejatuhan, apakah langkah-langkah yang diambil oleh encik untuk bangun semula?
11. Apakah rahsia kejayaan encik?
12. Bagaimana encik berhadapan dengan pesaing-pesaing yang menjalankan perniagaan labu sayong di sekitar Kuala Kangsar?
13. Bagaimanakah encik boleh terpilih untuk menerima anugerah ini? Maksud saya, adakah terdapat proses-proses tertentu yang perlu dipatuhi untuk mendapat anugerah ini?
14. Apakah sumbangan yang diberikan oleh encik sebelum dan selepas mendapat anugerah tersebut?
15. Apakah halangan yang dihadapi sebelum bergelar Tokoh Adiguru Kraf?
16. Adakah encik pernah mendapat anugerah lain selain daripada anugerah Tokoh Adiguru Kraf?
17. Apakah KPI yang diperlukan untuk digelar sebagai Tokoh Adiguru Kraf ini?
18. Mengapakah anugerah ini hanya berkuat kuasa dalam tempoh 5 tahun sahaja?
19. Setahu saya encik dipanggil dengan gelaran Cikgu No. Mengapakah encik dipanggil dengan gelaran tersebut?
20. Adakah encik mengadakan bengkel untuk membuat labu sayong kepada sesiapa yang berminat. Sekiranya ada, berapakah bayaran ataupun yuran penyertaan?
21. Bagaimanakah proses pembuatan labu sayong?
22. Apakah harapan encik terhadap perniagaan ini?

- GAMBAR, SIJIL DAN BAHAN LAIN YANG BERKAITAN

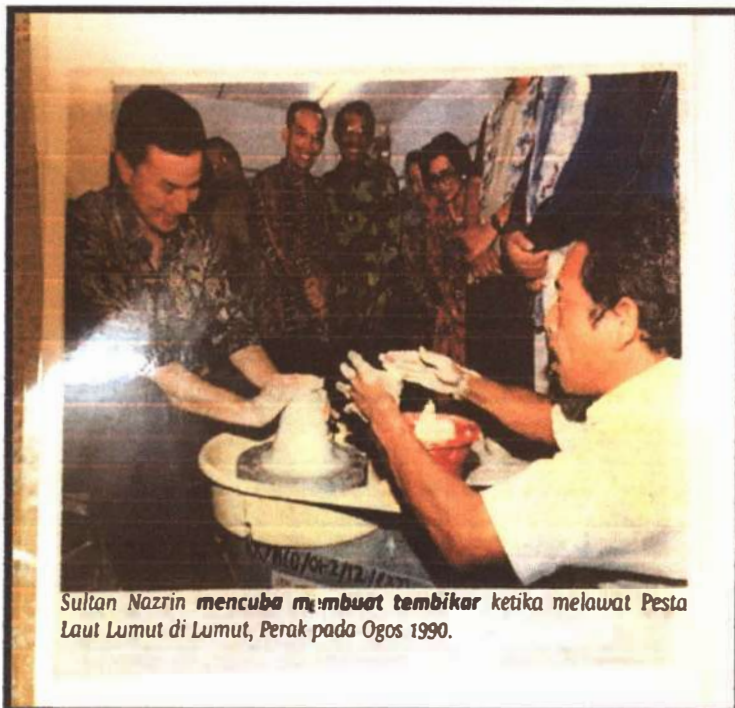
Gambar 1: Keratan akhbar pertama

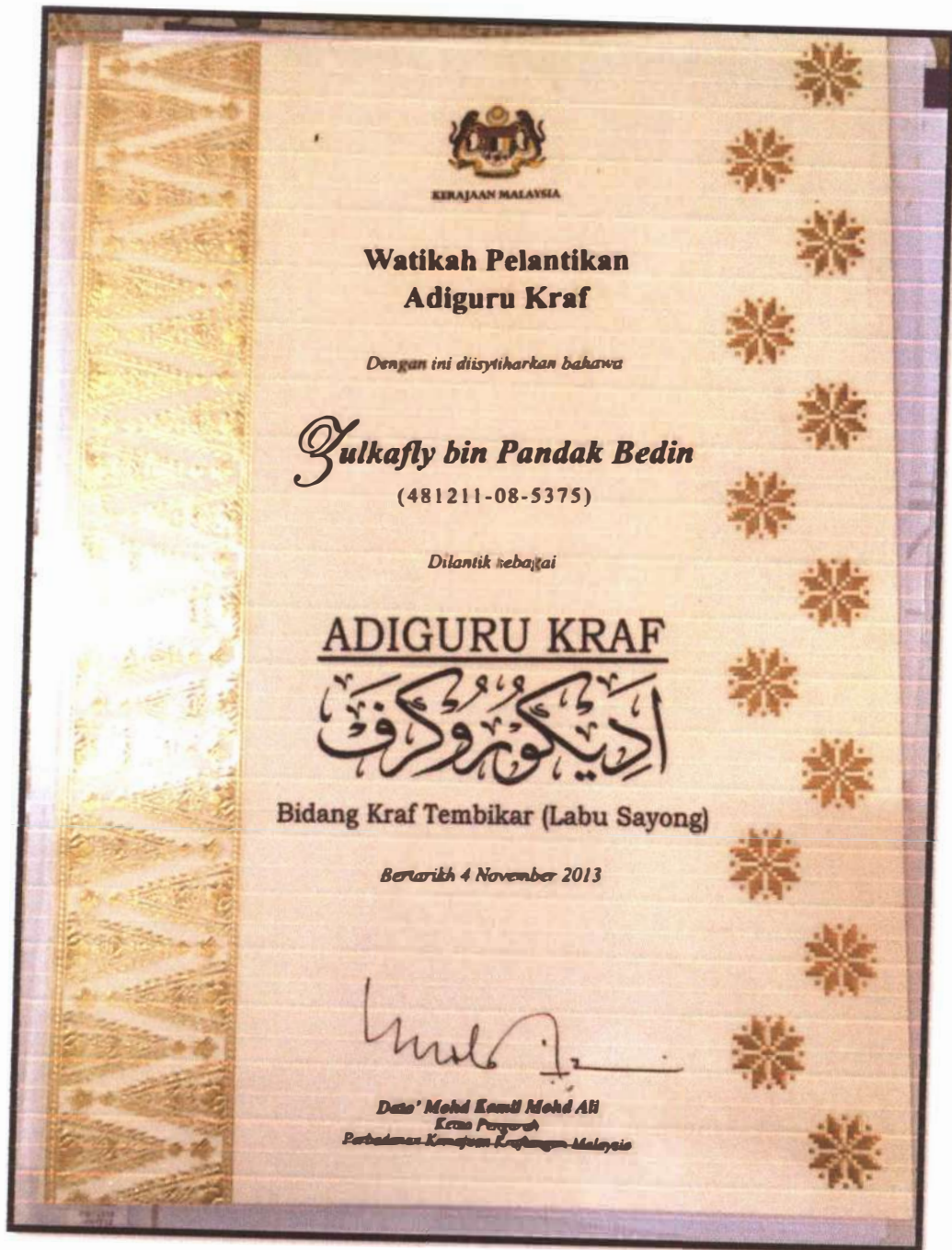
Gambar 2: Keratan akhbar kedua

Gambar 3: Keratan akhbar ketiga

Gambar 4: Keratan akhbar keempat

Gambar 5: Sijil watikah pelantikan Adiguru Kraf

Gambar 6: Sijil daripada Lembaga Kraf Tangan Malaysia

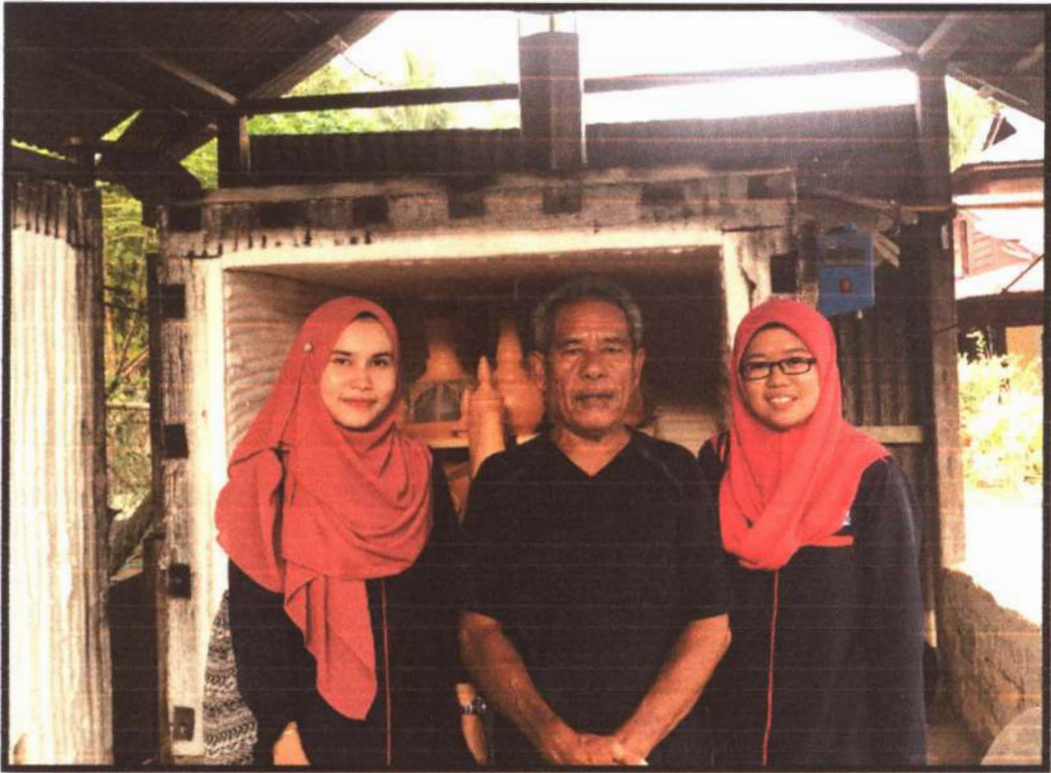
Gambar 7: Sijil penghargaan

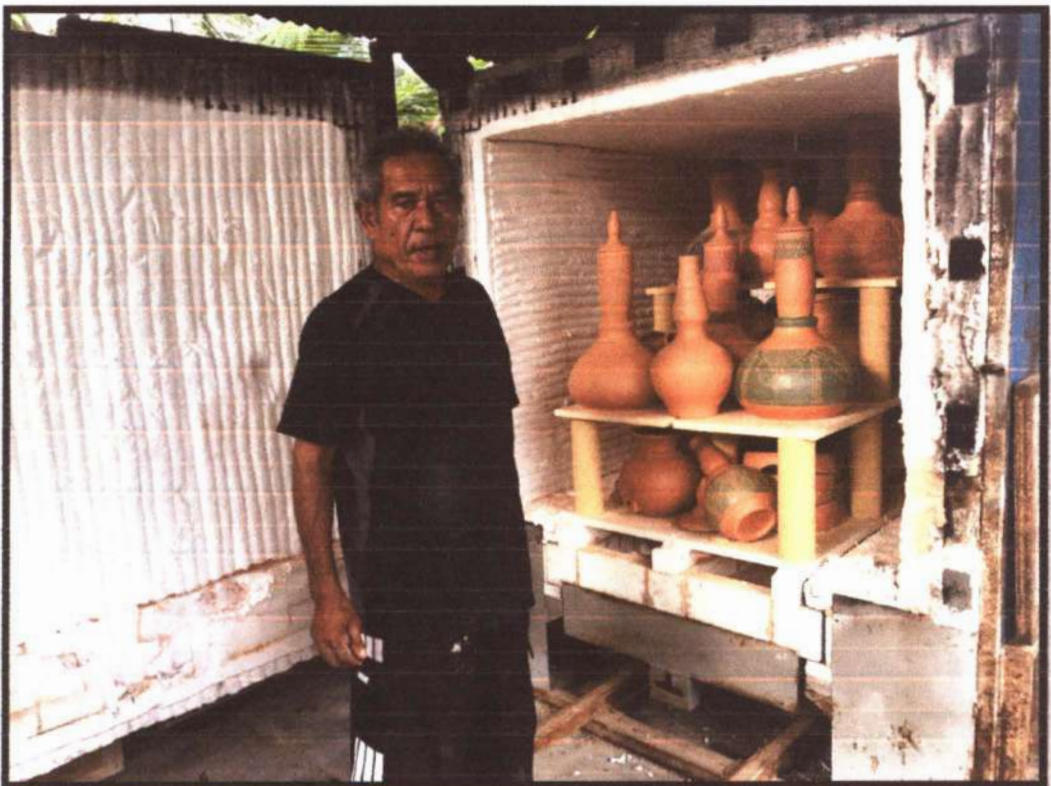
Gambar 8: Sijil daripada Institut Kraf Negara

Gambar 9: Sijil daripada Institut Kraf Negara

Gambar 10: Bersama Encik Zulkafly

Gambar 11: Hasil labu sayong Encik Zulkafly

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yang telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA dengan ZULKAFLY BIN PANDAK BEDIN.....

Pada 2 MEI 2017.....

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan syarat: -

Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.

5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari (tarikh). Dipersetujui pada oleh kedua pihak yang berkenaan.

.....
Pengkisah (interviewee)

DR. AZREE BIN AHMAD
Ketua Pusat Pengajian
Fakulti Pengurusan Maklumat
Universiti Teknologi MARA (UiTM) Kedah
08400 Merbok

.....
Dekan

Fakulti Pengurusan Maklumat
Universiti Teknologi MARA

RUMUSAN

RUMUSAN

Nurul Yuhanis binti Azmi dan Nurul Idayu binti Mohd Sobry telah menjalankan satu temubual bersama Encik Zulkafly bin Pandak Bedin pada 2 Mei 2017 mengenai sejarah hidup beliau dalam mengusahakan labu sayong sehingga dinobatkan sebagai seorang tokoh adiguru kraf 2013. Temubual dijalankan hampir 2 jam bermula jam 4.00 petang yang bertempat di kediaman beliau di Kg Kepala Bendang, Sayong, Perak Darul Ridzuan. Temubual yang berlangsung hampir 2 jam ini telah membolehkan kami untuk mengetahui serba sedikit mengenai sejarah hidup beliau dan pengalaman yang beliau hadapi sepanjang berkecimpung dalam bidang kraftangan seni seramik tembikar labu sayong. Secara ringkasnya, beliau turut menceritakan sejarah awal penglibatan beliau dalam bidang kraftangan seni seramik tembikar labu sayong dari permulaan sehinggalah waktu terkini beliau bekerja sepenuh masa dalam bidang seni seramik tembikar labu sayong ini. Pelbagai cabaran dan kenangan yang dihadapi oleh beliau sehingga dianugerahkan gelaran tokoh sehingga kini.